

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge dežele :	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan zvečer izvozni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisnena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnistvu prejemam:	
celo leto naprej	K 24.—	celo leto naprej	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5-50
na mesec	2.—	na mesec	1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vojna z Italijo.

BOJI OB COL DI LANA.

Dunaj, 19. aprila. (Kor. urad.) Uradno se razglašča:

Italijansko bojišče.

Razen še vedno trajajočih bojev ob Col di Lana ni prišlo do nobenih omembe vrednih bojev.

Nomestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

15. aprila. (Kor. urad.) V zavajanih pozicijah v odseku Adastina so se polastile naše čete druge strojne puške, tretjo je uničil naš topovski ogenj. V frontnem odseku med Judikarijo in Sugansko dolino najja artiljerijski dvoboj. Sovražne granate so vzele požare v kraju Prezzo (Chiese). V Suganski dolini so osvojile naše čete s sijajno izvedenim napadom pozicije pri St. Ozvaldu, zapadno potoka Lagarza. Tukaj smo vzeli sovražniku 74 vjetnikov, med njimi tri oficirje. Dne 13. t. m. smo porušili pozicijo kljub ljutemu ognju sovražne artiljerije. Ob Soči in na kraški planoti zmanjšano artiljerijsko delovanje. V noči na 14. t. m. je bil mal sovražni napad na Javorček z naše strani takoj odbit. Naš topovski ogenj je razdejal sovražno vtrdbo na vrhu hriba sv. Mihaela.

16. aprila. Artiljerijsko delovanje in premikanje sovražnih čet v frontnem odseku med Lagarzinsko in Sugansko dolino. Manjši sovražni napadi na našo pozicijo pri Soglio d'Aspio in Millegrobe, gorenja dolina Astico, so bili zavrnjeni. V Suganski dolini smo prisilili sovražnika, da je izpraznil svojo pozicijo na Monte Carbonile, katero smo držali neprestano pod zapornim ognjem. V Karniji artiljerijski dvoboj v frontnem odseku gorenjega Degana do gorenjega Buta. Na Mrzlem vrhu je obsul sovražnik v noči na 15. t. m. pozicije, katere je bil dne 13. t. m. zamen napadel, s strojniškim in infanterijskim ognjem. Na Kraški planoti si je prilastila naša infanterija z drzinim sunkom vzhodno Selc in Tržiča nove izpostavljene pozicije. Pri tem je bilo sovražniku odvzetih okoli 20

vjetnikov, kakor tudi municije in zaobjev z bombami.

Uspehi v Suganski dolini.

Iz vojaškega razmotrivanja k poročilu generalnega štaba: Italijansko armadno vodstvo razvija na vsej fronti živahno delovanje. V Primorju kakor na Tirolskem je prišlo v torek večkrat do ljutih spopadov, v katerih se je Italijanom povsodi slabo godilo. Edini uspeh, katerega si morejo morda pripisovati, je razstrelitev zapadne skupine Col di Lana, vsled katere je število najpriljubljenejših tirolskih izletnih krajev znižano za jednega. Njihovi ponovni nespametni poskusi, da bi dobili bližji vpogled v Sugansko dolino, so bili končno po zaslugi kaznovani, ker so bili s protisunkom z naše strani izhodni prostori teh vpoglednih poskusov razbiti in smo odpeljali 10 italijanskih častnikov in 600 mož s 4 strojnimi puškami.

Col di Lana.

Ob tirolski fronti so boji najljutnejši na Col di Lana. To gorovje se nahaja približno na vrhovni točki trikotja, ki pada proti jugovzhodu, katerega podlago tvori črta Bozen-Brixen, severnovzhodno Marmolate, Col di Lana - Buchenstein obvladuje cesto, ki vodi v dolini Cordevole od Agorde proti severu. Pri Caprile zapusti italijanska tla, da se dotakne po mnogih serpentinah Andraza na vznožju Col di Lana. Okoli te gore so se razvili že v prvih dneh italijanske ofenzive ljuti boji, ki so se potem ponavljali tekem najednejših vojnih mesecev. Nikdar pa ni mogel sovražnik izbojevati takega uspeha, ki bi mu bil odprl upanje, da izsili dohod v Fasalsko in Grednersko dolino, na črto južne železnice. Tu se je razvil pozicijski boj in ponovno se je poročalo o razstrelitvah, o bojih z minami na Col di Lana. Vrh gore je moral po teh bojih dobiti že čisto drugo obliko. Poročilo 18. t. m. pravi, da se je posrečilo sovražniku, razstreliti na več mestih zapadni vrh Col di Lana po ponesrečenem infanterijskem napadu in vdreti v razbito pozicijo, za katero pa se boj še vrši, pač dokaz, ako je sploh še treba dokazov, kako trdovratno se vrši obramba vsakega metra zemlje. So-

vražnik mora odnesti cele vrhove, da more zasesti kako našo pozicijo in navsezadnje po tolikih naporih pride sovražnik do spoznanja, da ni pridobil pravzaprav nič, da pridobljeni razbiti vrh ne pomeni nikakega važnega koraka za prodiranje na Tirolsko in da ga vsak čas lahko zopet izgubi. Uradno poročilo namreč pravi, kakor gori omenjeno, da se boj za pozicijo še vrši.

O bojih na koroški fronti.

Luigi Barzini opisuje v »Corriere della sera« boje na koroški fronti. Pravi med drugim: Tam, kjer dosega Mali Pal svojo največjo višino, se deli v dva strma, paralelna tekoča roba, eden je last Avstrijev, drugi Italijanov. Sovražnih jarkov ne loči daljava 100 metrov, med njimi je globoko skalno sedlo. Tu se je vršil boj. Snega je bilo padlo toliko, da so bili tekoči jarki pokopani pod njim. In vendar je bil sovražnik tu, napadel je naše straže. Iz tal je vzrastel. Dneve in dneve so delali in kidali, vsekali podzemske galerije v led, ustvarili so si jame v ledeniku. Strahovito obstreljevanje skozi tri dni, od 19. do 21. marca, na naše pozicije, je imelo preglasiti podzemeljsko točenje v ledu in snegu. Divji spopad, mož proti možu, obupni klici, posamezni streli in jarek je zasedel sovražnik. Vedno več Avstrijev je prihajalo iz jam, sami koroški prostovoljci. Stotnja lovcev je šla za njimi v ojačenje. In takoj je napadel sovražnik dovodne jarke. Sovražno osvojevanje se je razširilo in ojačilo. Vrh Malega Pala je bil pretvorjen v strašno, sploh nedostopno utrdbo sovražnika. — To objavljamo, da se vidi, kako sijajno se bore proti Italiji naši vrli branitelji.

Italija potrebuje rezervno armado za fronto.

Na pozive angleških in francoskih vojaških pisateljev, naj Italija pošlje nekaj svojih čet na francosko fronto, odgovarja »Corriere della sera«, da je Italija navezana na pridelo svojega kmetijstva in mora obdržati zadostno moč za kmetovanje. Tudi nastaja vprašanje, kako naj se velike mase čet nastanijo, oblečejo in oborože. Vrh tega je Italija zvezana s Francijo samo po dveh železnicah, ki bi pa bili absolutno nezadostni za hitri transport italijanskih čet nazaj na italijansko fronto v slučaju avstrijske ofenzive. Italija torej ne more opustiti svoje rezervne armade za svojo fronto.

Italijansko časopisje o Sonninovem govoru.

Lugano, 17. aprila. (Kor. urad.)

Ne glede na Sonninove lastne liste, kateri označajo vse, kar reče in ne reče zunanji minister, za modro in nedosežno, in kateri govore o krasnem prevladanju Sonninovega govora nad bahaštvom govora nemškega državnega kancelarja, soglašajo italijanski listi precej v tem, da Sonnino ni povedal nič vzvišujočega. »Idea Nazionale« pravi, da je govor dolgočasna kronološka sestava že opetovano izdanih vojaških in diplomatičnih bulletinov in pogreša popolnoma potrebni jasni in energični izraz volje, da se branijo v vojni kakor tudi v zvezi vitalne temeljne pravice Italije. Govor obsega poklone na vse strani, celo proti Grški, ali nikakih primernih besed proti srbskemu prestolonasledniku Aleksandru in Pašiću, ki omamljata Evropo s svojo jugoslovansko megalomanijo. Ako bi bila Italija kedaj ogoljušana za sadove svojega tragičnega podjetja, bi zahtevala neizprosno od vlade obračun, ako bi jo bila spravila do tega tudi samo z opustilnimi grehi. Secolo, Messaggero in Popolo Romano skušajo, da se potolažijo z ogromnimi komentarji k besedam Sonninovim o Verdunu in Belgiji radi tega, ker se ni izkazal boljšega po njihovem pričakovanju Sonnino, ki je ostal, kakor pravijo brezbarven, trd in mrzel. Najprijaznejše njihovo priznanje je, da pravijo, da Sonnino pozornemu sovražniku ni dal nikakih novih poročil. Rimski dopisniki »Stampe« in Corriere della sera poudarjajo, da je zbornica z glasovanjem nameravala ojačiti vladno napram zaveznikom, ko je končno nastopila pot, ki naj vede skupno z zavezniki do cilja. Sonnino ni odgovoril na stavljena mu vprašanja in ni pojasnil očitvidnih napak in vrzeli v vojaški in politični akciji. On pričena, kakor se dozdeva, novo delovanje na strani zaveznikov v svrhu odstranitve dosedanjih pomanjkljivosti.

Poslanec Torre opravičuje v »Corriere della sera« večino za Sonnino samo s tem, da zbornica ni hotela ovi-atati po pariški konferenci pričenjajoče nove dobe akcij četverozveze z ostro kritiko ali opozicijskim glasovanjem. »Secolo« imenuje Sonninov govor »malo lučico« in kritizira jako ostro detajle. List pravi, da o Sonninovih izjavah so izrekli najboljše sodbo oni poslanci, ki so po

njegovih izvajanjih o balkanskem vprašanju vskliknili: »Sedaj vem o manj kakor poprej!«

Kratek smisel Sonninovega govora.

»Berliner Tageblatt« pravi: Pred enajstim meseci: Z vsemi sredstvi zanetno omamljevalno navdušenje. Danes: Odpovedujoča gesta in besede namesto odločujočih dejanj. Italija je menila nekoč, da vrže meč na tehtnico odločujoče, sedaj pričakuje odločitve od svojih zaveznikov. To je kratek smisel najnovejšega Sonninovega govora. »Deutsche Tageszeitung« piše: Gospod Sonnino je pripovedoval: Kadar doseže Italija svojo sijajno usodo, kateri se bliža, prične perijoda svobode. On pravi to v času, ko je Italija manj svobodna, kakor kedaj poprej!

Italijanski ministrski svet.

Lugano, 19. aprila. V torek se je vršil tri ure trajajoč ministrski svet, ki se je pečal največ s pariško gospodarsko konferenco. Pogovora se je udeležil tudi Tittoni, ki se udeleži poleg londonskega italijanskega poslanika, trgovskega in zakladnega ministra pariške konference. Ministrski svet se je bavil tudi z vrnitvijo Asquithovega poseta. Sonnino odputuje v London v drugi polovici maja.

Italijanski senat.

Curil, 19. aprila. (Kor. urad.) Italijanski senat je sprejel proračun ministrstva za poljedelstvo, industrijo in trgovino. Glede bodočih trgovskih pogodb se je določilo, da bo posebna komisija proučevala vsa vprašanja, ki se nanašajo na obnovo pogodb z ozirom na odpovedni termin, ki nastopi do konca 1916. Senat je potem nastopil velikonočne počitnice. Predsednik Manfredi je odklonil običajne velikonočne pozdrave, z opazko, da ne more biti praznikov, dokler ni sovražnik premagan in dokler ne bo Italija gospodarica svojih mej.

Italijanski dezertjerji in Francija.

Kakor poročajo »Baseler Nachrichten« je prišlo v ital. zbornici do živahnega prerokanja med socialisti in predsednikom Marcora radi francosko - italijanske konvencije glede izročevanja dezertjerjev. Treves je napadal dogovor in rekel med drugim, da je že sedaj dognano, da more četverozveza uredničiti svoje vojne cilje samo takrat, ako zavleče vojno do skrajnosti, kar pa je nemogoče.

LISTEK.

Zaročenca.

Novo - islandsko spisal Gestur Palson.

(Dalje.)

Sveinn se je zadel samemu sebi ves drugačen; počutil se je zelo slabega, a vzlic temu je bila v njem neka brezumna ognjevitost in vihar nemir.

Po poti je šepetal sam sebi: »Ti nisi rojen za psa; ali ne moreš poskusiti biti mačka in si ugrabiti podgano? — Treba je menjati razred in postati iz dva maček. — To mora biti vsaj dovoljeno. — Če ni to ono svobodounje, o katerem zdaj govorim?«

In nato se je zasmel temu svojemu dovtipu in smeh je zvenel v tih noči in mrazu tako čudno in mrzlo v njegovih ušesih.

Mesec je bil ves odet od oblakov in se je le tupatam prikazal, da je postalo svetlo; a včasih so ga zagrnili oblaki, da je bilo čisto tema.

Sveinn je stopal naravnost proti

skladišču. Zgrabil je za deske, ki so bile pribite na okno in jih lomil, drugo za drugo. Potem se je splazil skozi odprtino, se otipaval v temi in zadel ob kračo. Vzel jo je pod roko in se splazil zopet skozi okno.

Prav tedaj, ko je lezel, se je prikazal mesec izza oblakov in obsijal z jasno svetlobo skladišče in Sveinna s kračo pod pazduho.

Obšel ga je grozen strah; bilo mu je, kot da je nekaj izginilo za cestnim ogglom; obstal je na mestu brez glasu.

Ničesar ni slišal razen utripa svojega lastnega srca; seveda je videl napak.

Nato je zbežal s svojo kračo.

Ves se je zdrzil, ako se mu je zdelo, da kaj sliši, obstal je na mestu, prluškoval, ni slišal ničesar in hežal je spet naprej proti domu.

Ko je prišel domov, si je našel svečo, vzel velik nož, ki ga je imel in prerezal kračo čez sredo.

Potem je vzel polovico krače in pričel jesti, trepetajoč od razburjenja in slabosti. Rezal si je velike kose mesa in jih požiral. Bil je čisto brezumen. Bilo je, kot da mu je prišla neka nadnaravna sila in sleherno vlakno njegovega telesa in vse te

sile so imele eno samo voljo in eno samo misel: jesti, vedno več jesti.

In ko je slednjič prestal, je izmučen omahnil.

Potem se je razgledal po sobi in zapazil pismo, ki je ležalo na mizi, tesno ob svetilki.

To je bilo pismo, ki mu ga je prinesel stari Thorvard in ki ga je čisto pozabil.

Vzel ga je v roko, napol brez uma, in ga odprl.

Hol, Vsi Svetniki 1887.

Ljubi moj sin!

Bog daj, da bi te vrstice naše veselega in zdravega! Nam, tvojim staršem, in drugim tu na posestvu se godi, hvala bogu, precej dobro. Razmere pri nas so pa vendar v teh hudih časih precej slabe, kakor tudi pri večini drugih. Prav veliko veselje si nam napravil, ko nam pišeš, da ti je bog dal dobro in pošteno dekle. Naj bi ti jo dodelil ljubi, dobri bog v srečo in blagor! Edino, kar nas je užalostilo, je to, da nisi prišel domov. A ti si se že najbrž tako močno privadil življenju v stolnem mestu, dragi moj mali, da ti nič več ne dopada na deželi. Tvoj oče ti je že sredi hiše pripravil sobico, da bi izprememba ne bila prevelika

Nisem ti marala o tem pisati, ker sem hotela videti, kako bi se razveselil, če bi prišel domov in to videl. A se pač ni hotelo tako zgoditi. Bog ukrene, ljudje pa mislijo. Tega pa si ne smeš tako tolmačiti, kot da bi te hotela ošteti, da nisi prišel domov. Ne, zadovoljna sem, ako vem, da se ti dobro godi. Zdi se mi tako naravno, da hočeš ostati v Reykjaviku. Saj ste vsi taki, vi ime-nitnejši ljudje. In potem je seveda ona dobra deklica, ki te je obdržala. Nameravala sem ti poslati nekaj prekajenega in nekaj slanege mesa; a tvoj oče se mi je tako smejal, da sem to opustila. Rekel je, da si pač ne boš storil bogve kaj iz takih stvari, ker imaš dosti tistih tujih slaščic, ki jih jedo tam v Reykjaviku. A ko pojde Jon na ribji plen na južno stran, ti bom vendar poslala nekaj parov nogavic. Tako se bojim, da te mora vedno zebsti v noge, ti ubogi moj fant, v teh prebitih tujih obuvilih. In potem bi rada tudi tvoji dobri nevestici poslala nekaj lakti volnenine, ker mi bo v veliko veselje; bom že poskrbela za to, da bo dobro in trpežno delano. Zdaj končam; poljubi svojo nevesto v mojem imenu in ti reči da jo imam rada, četudi je

še nikoli nisem videla. Saj vem, da se vidite tam na onem svetu, ako bi se tu na zemlji ne mogle nikoli sniti.

Tvoja ljubeča mati

Gudbjörg Sveinn.

P. S. Tvoj oče pravi, naj te lepo pozdravim in prosim boga, da bi te čuval.

Sveinn je pričel brati pismo čisto brez misli, je sledil posameznim vrsticam in čital besede, ne da bi pazil na njih zmisel; ko pa je prebral prvi del, se je nenađoma zavedel. Prišel je brati od začetka, ga prečital natančno do konca, pričel nato še enkrat in ga bral znova.

In potem ga je zganil s svojima tresočima rokama, se zagrebel v posteljo in dejal: »Mati, mati, jaz sem postal tat, — tat!« —

Stari Thorvard se je drugo jutro rano zbudil, ker je nameraval iti na morje.

Prav ko se je pripravil, da bi se oblekel, je začul spodaj pri Sveinnu govorico in nekaj ropot. Sel je k stopnicam in pogledal navzdol. Dva policaja sta bila tu in sta govorila s Sveinnom. Slišal je, ko sta dejala, da ju je poslal župan, da ga vzame-ta s seboj; in potem je slišal govoriti o neki krači.

Zapadno bojišče.

NEMCI SO ZAVZELI KAMNOLOM PRI AUDROMONTU.

Berolin, 19. aprila. (Kor. urad.)
Wolfow urad poroča:
Veliki glavni stan:
Zapadno bojišče.

Vzhodno od Mase so zavzeli naše čete izpopolnjujoč svoj predvčerajšnji uspeh danes po noči kamnolom južno od pristave Audromont. Velik del posadke je padel v hitnem bajonetnem boju. Nad 100 mož smo vjeli, več strojnih pušk vplenili. Francoski protinapad na nove nemške črte severozapadno od pristave Thiamont se je ponesrečil.

Manjše sovražne infanterijske oddelke, ki so se poskušali na raznih točkah fronte približati našim jarkom, smo z infanterijskim ognjem in ognjem ročnih granat zavrnili. Nemške patrulje so prodrle na višini Combres v sovražne pozicije in vjele enega častnika in 76 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

17. aprila zvečer. Med Avro in Oiso so razdejale naše baterije sovražne strelske jarko in zakope v okolici Beuvraignes in Lassignyja. V Argonih razdiralen ogenj na nemške naprave severno od La Harzeja. Pri Vauquoisu je ena naših min vrgla v zrak neko majhno postojanko in posadko. Na levem bregu Mase živahno delovanje sovražne artiljerije proti višini 304 in naši drugi črti. Na desnem bregu Maase so vrgli Nemci po obstreljevanju z naraščajočo silo, ki se je pričelo zjutraj in obračalo proti našim pozicijam od Mase do Douaumonta, proti 2. popoldne močen napad najmanj dveh divizij proti nam. Napadalni valovi so se zlomili ob našem zapornem ognju in ognju strojnih pušk na fronti kakih 4 km. Obdili smo jih, razen na eni točki, kjer so se ustalili na malem izbočenem delu naše črte južno od gozda pri Chaufourju. Pri tem je imel sovražnik velike izgube, zlasti zapadno od Poprovega vrha in ob soteski med Popovim vrhom in gozdom Haudromont. V Woervru toča artiljerijskih krogel v odseku ob vznožju višin ob Masi. Letalstvo: V noči na 17. april so vrgla naša napadna letala 22 bomb na kolodvore Nautillois in Briuelles, 15 na Etain in taborišče v gozdu Spincourt, 8 na taborišče Vieville in Thillot ter severozapadno od Vigneulles.

Belgijsko poročilo.

17. aprila. Čez dan je bila artiljerija na raznih točkah precej živahno delavna, zlasti v okolici Oostkerqua in Dixmuidda.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

17. aprila. Močno obstreljevanje Voormezella, Dickebuscha in v pokrajini med St. Eloiem in Ypresom ter ob kanalu Comines. Obojestransko artiljerijsko delovanje pri Hebuternu, med Carnoyem in Somme in v okolici Soucheza ter Noeux-les-Mines. Dela pri sapah v Hohenzollerskem odseku in zapadno od Vimyja. Včeraj močno delovanje letalcev; eno svoje letalo pogrešamo.

Conrad - Hötendorf o bitki pri Verdunu.

Berlinski »Lokalanzeiger« objavila razgovor z načelnikom našega generalnega štaba, generaloberstom Conradom - Hötendorfom, ki je izjavil: Boji pred Verdunom se razvijajo občudovalno prečizno in sigurno. Francoska pozicija se drobi vsak dan bolj; prav zavestno pričakujem izid te velikanske bitke. Padec Verduna nas bo približal miru, kakor vsak uspeh, ki ga dosežemo. Mi ne moremo za to, ako še vedno ni miru. Nahajamo se v položaju dveh mož, ki se morata braniti proti petim; ker teh 5 mož noče drugače, jih moramo ubiti, da sami ne bomo ubiti. To je popolnoma jasno. O kanclerjevem govoru se je izjavil generaloberst Conrad, da je izvrsten in da ga gladko podpisuje.

Francoske rezerve.

»Lokalanzeiger« konstatira, da so Francozi pri Verdunu že zdavnaj postavili v boj svoje rezerve in jih najbrže tudi že po večini izgubili. Konstatiralo se je namreč, da so uporabljali Francozi pri Verdunu popolnoma nove armadne zbornice, ki so bili skrbno izvežbani in dobro spočiti. Francozi so poslali v boj zapored 30 divizij z nad 450.000 možmi, kar je znamenje, da so Francozi izgubili že več armad. Če štejemo en armadni zbor s 45.000 možmi, je jasno, da so postavili Francozi v boj 10 zborov.

Naravnost nemogoče je torej, da bi imel Joffre še kaj rezerv.

Splošna obrambna dolžnost na Angliškem.

London, 18. aprila. (Kor. urad.) Po nekaterih dneh negotovosti, je v kabinetu zaradi vprašanja prisilne vojaške službe za oženjene moške izbruhnila kriza. V tem trenutku se obrača vsa pozornost na stališče Lloyd Georgesa, ki nastopa kot brezpogojni zagovornik splošne obrambne dolžnosti, brez razločka med oženjenimi in neoženjenimi. Podpira ga močna skupina unionistov in liberalcev. Na drugi strani obstoja v kabinetu mogočna skupina, ki je mnenja, da more dobiti armada brez splošne obrambne dolžnosti zadosti moških za sedanjost potrebo. O kakem nesoglasju glede vojne ni govora, ker so vse stranke edine, da se mora storiti vse, da se postavijo v boljšo luč.

Amsterdam, 19. aprila. (Kor. ur.) »Handelsblad« poroča iz Londona: »Daily News« izjavlja, da je list izvedel z dobro podučene unionistične strani, da je prišlo do sporazuma v kabinetni krizi: Sprejme se splošna obrambna dolžnost, a uvede se šele potem, če bo to treba vsled nacionalnih interesov. Zdi se, da se je utrdila pozicija Lloyd Georgesa, Kitchenerja in šefa generalnega štaba Robertsona Robertsa, ki se pred vsemi drugimi zavzema za obrambno dolžnost, enako tudi Bonar Lawa, ki je hotel odstopiti, če bi se pokazalo, da je izgubil zaupanje svojih unionističnih somišljenikov.

Angleško rekrutiranje.

Rotterdam, 19. aprila. (Kor. ur.) »Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Popolnoma negotovo je, kaj se je sklenilo v vprašanju rekrutiranja. Parlamentarni sotrudnik »Times« poroča o včerajšnjem posvetovanju kabinetnega odseka, ki je sestavljen iz Asquitha, Lensdowna, Mac Kenne in Cimerberleya. Zjutraj so se sestali, da se podrobneje posvetujejo o nespornostimljenju, ki se je pokazalo v petek v kabinetu z vojaškimi strokovnjaki. Vojaški strokovnjaki so vztrajali na dosedanjem stališču, da bi predlagi kabinetnega odseka ne mogli zadovoljiti armadnega sveta. Odsek je zopet naglašal, da je njegov načrt rekrutacije zadosten. Pozneje se je sestel ves kabinet. Med tem sta se vršili dve nadaljnji važni posvetovanji. Unionistični člani kabineta so se v poslanski zbornici posvetovali in vojna komisija, sestavljena iz članov kabineta, torej najvažnejši člani kabineta, se je tudi sestala, predno se je pričelo splošno posvetovanje kabineta. Seja celotnega kabineta je bila nepravilna kratka, vojna komisija pa je razpravljala brez uspeha do večera. Končno se je z naglico sestavil iz najvažnejših članov kabineta sestavljen novi odsek. — »Daily Mail« opisuje konkurenco, ki je nastala po seji kabineta, drugače. Bilo je to posvetovanje vojaških strokovnjakov z ministri ter so se izrekli za splošno obrambno dolžnost. Ministri, ki so se izrekli za to, so se posvetovali o svoji poziciji v kabinetu, ker se je kabinet kot celota izrekel proti njihovi politiki. Karakteristično na položaju je, da je večina v kabinetu slej kot prej proti splošni obrambni dolžnosti, da pa je manjšina zelo vplivna in trdno odločena. Položaj smatrajo v splošnem za zelo kočljivo.

Nova angleška vojska.

Iz Basla poročajo: Angleška vlada je postavila glasom rotterdamskih poročil, večji del angleških trgovskih parnikov v službo vojne uprave. Zatrjuje se, da se je pričelo pošiljanje nove angleške nadomestne vojske na kontinent.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 19. aprila. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:
Jugovzhodno bojišče.

Nobene izpremembe.
Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 19. aprila. (Kor. urad.)
Wolfow urad poroča:
Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.
Nič novega.
Vrhovno armadno vodstvo.

Kronski svet v Atenah.

Iz Aten poročajo: Navzlic silnemu pritisku se ententi dosedaj ni posrečilo dobiti dovoljenja grške vlade za transport srbskih čet iz Krfa čez Patras in po železnici čez Atene v Solun, akoravno so poslaniški četverozvezje ponudili, da naj bi se srbske čete vozile po grškem ozemlju neoborožene. Tudi intrige proti Skuludisovemu kabinetu so brez uspešne. Vendar pričakujejo grški krogi nove korake četverozvezje in domneva se, da pride še do jako kritičnega položaja. Tem večji pomen pa se pripisuje kronskemu svetu, ki ga je sklical kralj Konstantin in h kateremu so povabljeni vsi ministri, visoki generali ter voditelji posameznih strank izvzemši Venizeliste. Kronski svet se vrši koncem tedna in pričakuje se važnih odločitev glede nadaljne politike grške države. Kralj Konstantin je pred par dnevi v razgovoru z dopisnikom »Voss, Ztg.« poudarjal da je slej ko prej neomajen neutralist.

Iz Aten poročajo: Mornarji s četverozveznih ladij so hoteli v Kanaji na Kreti aretirati avstrijskega generalnega konzula Weina in nemškega konzula, pa se jim ni posrečilo. Oba funkcijonarja sta še pravčasno zbežala.

»Daily Express« javlja iz Soluna: Grška vlada koncentrirala ob železnici Patras - Atene - Larisa - Solun močne čete, da prepreči zlorabo te proge za transport srbskih čet iz Krfa.

Romunske vojaške priprave.

»Ruskoje Slovo« objavlja senzacionalen članek o romunskih vojnih pripravah, ki kažejo, da bo Romunija kmalu posegla v boj. V romunski armadi je bilo ustanovljenih 40 novih pehotnih polkov po 3800 mož, tako da šteje romunska vojska sedaj 120 pehotnih polkov. V generaliteti so se izvršile važne spremembe. Armada je razdeljena v 3 skupine. Romunska vlada je konfiscirala vse zaloge bakra in medij v državi ter je rekvirirala avtomobile, ladje, vozove in konje. Vojne priprave so se vršile celo zimo in jako tajno, sedaj pa so skoraj popolnoma gotove. Vsako uro se mora računati z romunsko intervencijo. »Ruskoje Slovo« je zelo vznemirljivo. Ravno tako tudi »Birževija Vjedomosti«, ki pravijo, da se Romunija vedno bolj približuje centralnim državam, ki pa menijo, da bo njen definitivni nastop odvisen od dogodkov v Bukovini.

Romunsko notranje posojilo.

Bukarešta, 19. aprila. (Kor. ur.) V kratkem se razpoloži 5% notranje posojilo pod temi - le pogoji: Najnižji znesek celotnega posojila je 15 milijonov lejev. Podpis so garantirale banke, tudi Narodna banka. Kurs znaša 84%, bančna provizija 1 1/2%.

Vojna z Rusijo.

NAŠE POROČILO Z RUSKE FRONTE.

Dunaj, 19. aprila. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:
Rusko bojišče.

Severozapadno od Tarnopola smo uspešno razstrelili mino ter zasedli zapadni rob vršine. Sicer ničesar novega.
Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO POROČILO Z RUSKE FRONTE.

Berolin, 19. aprila. (Kor. urad.)
Wolfow urad poroča:
Veliki glavni stan:
Vzhodno bojišče.

Na severnem delu fronte živahnije delovanje artiljerije in patrulj.
Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

16. aprila. Sovražna artiljerija je obstreljevala mostiče pri Ikskiju. V pokrajini Smorgon so Nemci 15. t. m. rano zjutraj napadli. Vse njihove poskuse prodreti je naš koncentrični ogenj preprečil in obzupespešil. Med artiljerijskimi pripravami za napad je uporabljal sovražnik granate z dušičnimi plini. Južno od kolodvora v Oljki smo na posameznih točkah prodirali.

17. aprila. Ob Dvini je nemška artiljerija obstreljevala pozicije mostiča Ikskil in del pozicij pri Dvinski, južno od Garbunovke. Južno od Dvinska mestoma artiljerijski boj, ki je bil precej silen med Mladzjolskim in Narokskim jezartom. Sovražnik uporablja letala, ki imajo kot znak na krilih naše kroge. Ob gornji in srednji Stripi smo preprečili več sovražnih poskusov napasti naše lagke.

Car na Krimu.

Iz Petrograda poročajo, da je dospel car s spremstvom na polotok Krim. Tudi angleški veleposlanik je odpotoval tja.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Šef aprovizacijskih naprav za armade ruske severne fronte general Froolor in senator tajni svetnik Garin sta bila imenovana za državna tajnika vojnega ministrstva.

Iz Vilne poročajo, da so našli tam v neki biblioteki rokopis maloruske prestave »Sachsenspiegla« iz XV. stoletja.

»Frkt. Ztg.« poroča iz Pariza: »Matin« poroča iz Londona, da je naročila Rusija v Angliji 6 milijonov parov čevljev za pehoto in 3 milijone škornjev za kozake. Prvo tretjino je dobaviti koncem junija.

Rusi so zavzeli Trapezunt.

Petrograd, 19. aprila. (Kor. ur.)
Uradno. Trapezunt je zavzet.

K zavzetju Trapezunta.

K zavzetju Trapezunta poroča »Kölnische Ztg.«: Obenem z ofenzivno glavne armade velikega kneza Nikolajeviča je prodirala neka ruska kolona iz Batuma ob obali Črnega morja. Strategični položaj na armenskem bojišču je bil za turško vojsko vsled pomanjkanja dobre zveze z notranjostjo dežele vedno nevaren. Pod temi okolnostmi je moralo turško armadno vodstvo računati s tem, da se lahko posreči ruski premoči dobiti v svojo posest Erzerum in Trapezunt. Če je tudi izguba trdnjave in pristanišča bolela, vendar ni prinesla odločitve, ki more pasti šele, če bi imeli Rusi moč izvesti svoje prodiranje proti zapadu in poraziti turško glavno armado. Na to pa je treba še čakati. Kakor pri Erzerumu je tudi pri Trapezuntu za Ruse glavni pridobitek moralni vtisk, ki ga bo napravila vest na ljudstvo in zaveznike. Ni dvoma, da bo rusko časopisje na vso moč izrabljalo ta uspeh, ki pomeni le pridobitev ozemlja.

TURŠKO URADNO POROČILO.

17. aprila. Fronta v Iraku. Nobene izpremembe. — Fronta v Kavkaziji. V odseku doline Čoruk in ob levem krilu krajevni boji. Na drugih odsekih nobene izpremembe. Dne 14. aprila je poletelo neko sovražno letalo, ki je prišlo v smeri iz Enosa, preko Odrina ter vrglo tam brez uspeha dve bombi. Neki naš izvidni oddelek je ob obali Sueškega prekopa napadel neki sovražni oddelek ter ga prisilil k begu, ko je izgubil 5 mož mrtvih.

18. aprila. Fronta v Iraku. Nobenepomembne izpremembe. Oddelek naših prostovoljcev je izvršil 2 noči uspešne napade na sovražne pozicije v okolici Saik Saida. — Fronta v Kavkaziji. V odseku Čoruk in na levem krilu primorskega odseka pri Lasistanu trajajo boji ter so zadobili od večeraj ofenzivni značaj. — Sirska obala. Neki hidroplan, ki se je bil dvignil z neke ladje na višini Gazze sta 2 naši letali, ki sta metali tudi na sovražno ladjo bombe, zasledovali z ognjem strojnih pušk. Dne 16. t. m. je oddal neki sovražni monitor brez uspeha nekaj strelow na predgorje Karatač na otoku Kosten v smirenskih vodah.

Rusko poročilo iz Kavkazije.

16. aprila. Ob obali in bolj proti jugu so pregnale naše čete po vročem, zelo silnem boju s pomočjo artiljerije na kopnem in na morju Turke iz njihove mogočno utrjene pozicije na levem bregu Karadere, 25 vrst vzhodno od Trapezunta. Zasledovali smo sovražnika energično. Opetovane sovražne napade v smeri Beirut smo vse z velikimi izgubami za sovražnika odbili.

Turški uspehi pri Kut el Amari.

Iz Londona: General Percy Lake, ki vodi po odstavljenju generala Aylmerja pomožno akcijo pri Kut el Amari, poroča, da so Turki preteklo noč namerili silne napade na angleške črte na desnem bregu Tigrisa ter zasedli na nekaterih točkah angleške pozicije v širini 500 do 800 m.

Turkan paša o miru.

Turkan paša, ki se je nastanil v Ženevi, je postal ženevskemu »Journalu« pismo, v katerem razmotriva možnosti miru. V pismu obžaluje, da sta ostali obe kraljski konferenci, katerih se je udeležil, brezuspešni, ker so vsi, ki so protokole podpisali, sedaj v vojni. Za rešitev mirovnega vprašanja svetuje dve poti:

1. Izvršiti naj se pritisk na vse države, predvsem pa na nevtralne države, da bodo smatrale za svojo sveto dolžnost, prijeti vsake možnosti.

Dosti je časti na bojiščih. Skušati je zopet pridobiti blaginje miru.

2. Sestanejo naj se odlični možje največjega vpliva iz vseh dežel, ki naj prevzamejo mislijo, delati za blagor človeštva in naj za zaprtimi vrati pripravijo možnost, da se zopet prično diplomatska pogajanja. — Končno prosil švicarske liste, da naj dado dober vzgled.

Boji na morju.

Vojna nemških podmorskih čolnov.

»Daily Telegraph« pravi, da vojna nemških podmorskih čolnov ne pripušča nobenega dvoma, da odstop v Tirpitzu ni povzročil nobene izpremembe v načinu vojne nemških podmorskih čolnov. Nasprotno so se potopitve celo pomnožile ter so zavzele take dimenzije, da je upravičena skrb za angleško trgovsko brodogojstvo.

»Globe« piše, da je izgubilo angleško trgovsko brodogojstvo ne glede na ladje, ki so bile zadržane v sovražnih pristaniščih, 1 1/4 milijona ton in od teh 1/3 vsled nastopa podmorskih čolnov. V zadnjih 8 mesecih se je poročilo, da sta bila v severnih vodah potopljena samo 2 podmorska čolna. Če je imela Nemčija početkom vojne 30 do 40 podmorskih čolnov, jih ima sedaj lahko že 200 do 300. Nekateri angleški strokovnjaki pravijo, da je to nemogoče.

Potopljeni parniki.

Iz listov posnamemo: Potopljene so bile te - le ladje: Ruska barka »Švanda« torpedirana, posadka rešena; vsled treh eksplozij se je potopil norveški parnik »Tergwike« moštvo rešeno.

Dvajset italijanskih parnikov pogrešajo.

»Baseler Nachrichten« poročajo iz Genove: Listom poroča parobrodna družba, da se pogreša poleg parnikov že naznanjenih za potopljene v Genovi pet ladij in v ostalih italijanskih pristaniščih sedem že 14 dni.

Angleška blokada.

V razgovoru londonskega poročevalca »Secola« z lordom Robertom Cecilom o angleški blokadi centralnih držav in njenih rezultatih se je izrazil minister za blokado in državni podtajnik v zunanjem uradu tako-le: Sedaj lahko trdimo, da se nam je posrečilo postaviti jasne razločke med resnično nevtralno trgovino in nečisto, sovražniku namenjeno kupčijo, in uspeh je viden. Gotovo ne bo brez resnega vzroka posegla kaka država po sredstvih, kakor krušne karte, izkaznice za surovno maslo, zaplemba bakra in bronca, celo zvonov. (!) Tudi cene poglavitnih predmetov za rabo v Nemčiji in Avstro - Ogrski ter v Turčiji govore za uspešnost blokade. Namen preprečiti zunanjo trgovino je skoraj dosežen. Prekmorski promet znaša komaj 5% prometa v mirnih časih. Temu nazadovanju je večidel pripisovati tudi padanje vrednosti nemške in avstrijske valute, v kolikor nima svojega vzroka v prepričanju nevtralnih držav o končnem porazu Nemčije in njenem finančnem bankrotu.

Nemški premog in Anglija.

London, 18. aprila. (Kor. urad.) Zunanji urad sporoča: Da se preprečijo vsa nespornostimljenja, želi vlada opozoriti in posvariti vse lastnike ladij, da se bo zaplenil vsi premog nemškega izvoza, ki se bo našel na nevtralnih ladjah.

Stockholm, 19. aprila. (Kor. ur.)

Angleška izjava, da hoče konfiscirati nemški premog na nevtralnih ladjah, je izzvala v tukajšnjem časopisju veliko razburjenost.

Izvoz mesa iz Amerike in Anglija.

London, 18. aprila. (Kor. urad.) Reuter. Zunanji urad je sklenil pogodbo z ameriškim mesarji, glasom katere bo angleška vlada uredila ves prevoz mesa v nevtralne evropske države dokler bo trajala vojna.

Amerika in Nemčija.

Nova Wilsonova nota Nemčiji.

London, 18. aprila. (Kor. urad.) »Daily News« izve iz Washingtona: Predsednik Wilson je delal predvčerajšnjem večji del dneva na novi noti, ki se naj pošlje Nemčiji. Zatrjuje se, da je nota že gotova; ni pa še gotovo, ali jo bo Wilson takoj odposlal, ali še pridržal, da jo predloži merodajnim možem kongresu.

O vsebini note strogo molče; s gotovostjo pa se lahko reče, da bo nota vsebovala zopetno naštevaje kršenja prava s strani podmorskih čolnov v preteklem letu. Trdi se, da nota ne bo ultimatum v tom smislu, da bo stavila kak gol.

V Washingtonu so prepričani, da Berlin ne želi prekinitve stikov in stoji na istem stališču, ne mara pa zadeve zavleči.

»Frankfurter Zeitung« javlja iz New Yorka: Wilson je predložil novo noto, ki jo pošlje Nemčiji, senatorju Stone, katerega trezni nazori so znani.

Reuter poroča: Nemška vlada je obvestila ameriškega poslanika v Berlinu, da želi biti v slučaju »Sussex« koncilijantna, ako se dokaže, da je bil parnik res od nemškega podnorskega čolna torpediran. Nemški veleposlanik v Washingtonu bo še enkrat konferiral z državnim tajnikom Lansingom.

Razne politične vesti.

— Agitacijska potovanja ministrskega predsednika Pašiča. Srbski ministrski predsednik Pašič, ki se je nedavno mudil v Londonu, da pridobi angleško vlado za svojo idejo združenih jugoslovanskih držav, pride, kakor javlja »Pester Lloyd« po Veliki noči v Petrograd, kjer se bo pogajal z ruskimi državljani o politični bodočnosti Srbije, sedva v istem smislu, kakor je to storil v Londonu. Ali bo imel tudi v Petrogradu srečo, še ni gotovo. Kakor znano, je baš Sasonov označil »elike načrte« Pašičeve vlade za »galomanije in to še takrat, ko je na Srbija še intaktna in »zmagovalna«. Morda pa bo Sasonov sedaj pripravljen, deliti medvedovo ...

— Srbji in Italijani. Nekoliko večje, kakor skrajno nacionalistična »Idea Nazionale«, se izjavljajo članom Pašičevemu intervjuu v londonskih »Times« oficijozni laški »Tribuna« piše: Pašič zahteva združenje Srbov, Hrvatov in Slovencev. Razrešitev tega problema je pač še nekoliko preuranjena. (Res!) Jugoslovanski problem je splošno evropskega značaja. Gotovo zahteva četverozveza neodvisnost Jugoslovani, toda o politični organizaciji ne neodvisnosti bo Evropa še temnito premišljala. ... »Giornale d'Italia« pa pravi, da so Pašičeve izjave zelo zadovoljive. Srbski ministrski predsednik je priznal italijansko hegemonijo v Adriji, Italija da bo gotovo priznala upravičene interese Srbije ob Jadranskem morju. (Za temi ljubeznivimi stavki se skriva prav tisti duh, ki ga zastopa »Idea Nazionale« in edina pravilna trditve je le ona v »Tribuni«, da je problem preuranjen.)

— Zedinjene države in Mehika. Londonski listi poročajo, da se je Wilson odločil, opustiti mehikansko ekspedico. Vpoklicana milica je bila zopet odpuščena in tudi v vojni mornarici so dopusti zopet dovoljeni.

— Umikanje Amerikancev v Mehiki. Iz San Antonija v Teksasu poročajo, da izhaja iz poročila majorja Topkinsa, da je 300 mož čet Canzanze napadlo ameriške čete, pri čemer jih je podpiralo prebivalstvo iz Parrala. Čete Zedinjenih držav so morale v neprestanih bojih svojih zadnjih oddelkov umakniti iz Parrala v Santa Cruz. Mehikanci so imeli 11 mrtvih. Ameriške izgube so: Major Topkins lahko ranjen, dva moža mrtva, 6 ranjenih. Iz Washingtona poročajo, da se bodo čete Zedinjenih držav, če bi se uresničila vest o Viljevi smrti, takoj umaknile. Bajje je štiti v Mehiki vstaško gibanje klerikalcev in konservativcev s Feliksom Diazom na čelu.

Pretrsljiva obtožba.

(Postopanje z avstro - ogrskimi vojnimi vjetniki v Srbiji.) (Konec.)

Preskrba: Hrano so določila povsod divizijska poveljstva pa skrajno svojevoljno. Vsak dan bi bili morali dobivati 1 kilogram kruha in dvakrat gorko menažo.

Ta prehrana pa je ostala navadno omejena na minimum, tako da je na tisoče podleglo vsled preslabe prehrane, če so si nakopali sicer samo na sebi lahko bolezen.

Ko so vlekli avstro - ogrske vojne vjetnike naprej skozi Albanijo, je prenehala vsaka redna prehrana in prehrambeni stroški, določeni na 1 dinar in 50 par so se znižali na polovico. Glavni transport avstro - ogrskih vojnih vjetnikov je odkorakal 17. novembra 1915 iz Prištine, ni pa dobil s seboj niti za par dni kruha. Na poti do Elbasana je dobil vsak mož 19. novembra 2/3 kg koruzne kaše in 1/4 kg surovega jančjega mesa ter 6 surovih krompirjev; dne 21. novembra v Prizrenu 6 krompirjev, dne 29. novembra v Debru 1 1/2 kg kruha in 2. decembra v Strugi 1 kg koruzne moke. Po srbskem vojaškem tarifu računano sta bila torej za ene

ga vojnega vjetnika v 18 dneh izdana 2 dinara. Ker je bilo na celi poti videti velikanske zaloge živil in so dobili poveljniki pred odhodom izplačane polne pristojbine za prehrano vseh vojnih vjetnikov, je jasno, da so se ti na stroške ubogih vojnih vjetnikov še v zadnji uri nesramno obogatili. Bila sta to podpolkovnik Radomir M. Kavarmarković in stotnik I. razreda Jovan Urban. Po tem transportu in po dogodkih v Srbiji se pač lahko reče, da bo od avstro - ogrskih vojnih vjetnikov v Srbiji živel pač komaj več kakor 20%.

Poštni in denarni promet: Mnogo vojnih vjetnikov je pisalo že januarja po denar ali pa si je skušalo dobiti denar potom ameriškega konzulata ali potom srbskih bank. Iz domovine so tudi poslali denar, trajalo pa je do maja, predno se je kdo domislil izročiti denar vjetnikom. Tako je moralo umreti mnogo ljudi, ki so imeli doma premoženje in ki bi jih moglo par kron rešiti. Samo promet denarnih pošiljatev preko vrhovne poštne kontrole v Bernu je funkcioniral brezhibno tekem 3 tednov, ker denar ni prišel v roke vjetniškimi poveljniki, kjer so ga ponoverjali, marveč v roke adresatom.

Ravnanje in kazni: Z vjetniki so ravnali, kakor z brezpravnimi sužnji, s katerimi je smel delati vsakdo, kar je hotel. Nprestanano so rabili žilovke. Vsak srbski črnovojnik je imel tako žilovko, vsak podčastnik in mnogo častnikov, ki so udarili tudi po glavi, če se jim je zljubilo in prizadevali pogosto pravopasne rane. Celo Amerikanci so brez uspeha protestirali proti tej krutosti. Sklicevali so se na kazen tepeža, ki je uvedena v vojski. Za najmanjši prestopek se je na mestu odredila ta kazen in orožnik tepežnik jo je izvršil pogosto pred zbranim moštvom. Tudi srbskih častnikov ni bilo sram, da so sami tepli. Udarci s pestjo v obraz, brce v prsi in trebuh, udarci s puškinim kopitom in poleni so bili na dnevnem redu. Zlasti so s tepežem mučili vojne vjetnike, ki so jih zasačili na begu in one, ki so slabo delali. One, ki so pobegnili, so postavili pred poljska sodišča in so jim prisojali po 3 do 17 let ječe. Častnikom, ki so jih vjeli na begu, so ustavili preskrbno 3 dinarjev in ravnali z njimi, kakor z navadnimi kaznjenci.

Najstrašnejše pa se je godilo ubogemu moštvu, ki med transportom skozi Albanijo ni moglo več naprej. Srbski vojaki in zlasti orožniki so jih s puškinim kopitom in palicami tako dolgo nagajali, da so se onemogli zgrudili. Brez čevljev, brez odev in brez plaščev je moralo na sto in sto vjetnikov v največjem mrazu in v meter visokom snegu delati pot preko albanskih gora. Poveljniki so imeli celo svojo zabavo na tem, da so najslabše opremljene gonili iz prstenih bajt na delo. In ko so dobili v Elbasanu vjetnike, ki že tedne niso dobili poštene hrane, v mestu, kjer so jim dobrosrčni Albanci delili kruh in juho, so jih zvalili s pretvezo, da pridejo v bolnice, stran ter jim dali namesto kruha in obvez po 15 do 30 udarcev na zmrzle roke in noge.

Zdravstveno stanje in sanitarni ukrepi. Pripeljani avstro - ogrski vojni vjetniki so bili vsled pomanjkanja in naporov ofenzive popolnoma izmučeni in premalo hranjeni. Potrebnovali bi bili predvsem dobre hrane in stanovanja. Mesto tega se jih je spravilo v smrdljive umazane hleve ter se je določilo, da se smejo le v najskrajnejših slučajih oddajati v bolnišnice. Navzlic temu so bile v to določene bolnišnice že od vsega začetka prenapolnjene. Tudi v bolnišnicah so bili za nastanitev težko bolnih določeni le hlevi. Le v hlevih kavalerijske vojašnice v Nišu je na ta način bedno poginilo nad 2000 vojnih vjetnikov. Ne da bi bili hleve količkaj očistili ali jih desinficirali s svežim amon, ne da bi staro slamo nadomestili s svežo, brez slamic in brez odev so polagali težko bolne v staro nesnago, v kateri se je nahajalo na tisoče uši. Hinavsko so strmeli Srbi, kakor se je izjavil neki srbski sanitetni major, le za tem, »da umirajo bolniki na mestu, ki se vsaj imenuje bolnišnica«.

Zdravila so bila popolnoma nezadostna. Prehrana v bolnišnici ista kakor zunaj. Nekaj korakov za bolniškimi hlevi je bila izkopana odprta latrina; toda bolniki povečini niti niso mogli vstajati ter so obležali v lastnem blatu. Tako so postali bolniški prostori prava pekla kuge, v katerih ni mogel nihče vzdržati. Brez krst so vpričo drugih naložili mrlične na volovske vozove in jih odpeljali v skupne gomile, kjer so pokopali večkrat naenkrat do 130 mrličev. Tako strašno so bile razmere, da so oboleli na legarju vsi zdravniki in medicinci. V drugi hlevni bolnišnici

v Nišu, v takozvani rezervni bolnišnici št. 7 je umrlo 2000 bolnikov! Avstrijski zdravniki so stanovali v kotu hleva. Šele majnika je odpravil novi srbski poveljnik odločno najhujše stvari in omejile so se nalezljive bolezni, ki so tudi med civilnim prebivalstvom pomorile že 4000 ljudi.

Pozneje šele so pripustili ameriški Rdeči križ; tudi angleško poslanstvo in marsikatero rusko se je oziralo tudi na vojne vjetnike. Pošiljatev avstrijskega Rdečega križa so se večinoma polastili Srbi, kajti avstro - ogrski vjetniki so dobili samo redke ostanke.

Tako govore poročila in izpovedi prič avstro - ogrske majorja in akademika avstro - ogrske univerze. Pristaviti ni ničesar. Te izpovedi prič so samo dopolnile k zadnjim pariškimi konferencam in k vsem izjavam, v katerih so se »kulturne« države entente, ki so šle za Srbijo v boj, svečano zavezale, da rešijo »civilizacijo« je odlične balkanske države in to vzdržijo. Po vsem svetu pa bodo ta pretresljiva poročila povzročila, da se zgrozijo nad njimi vsak dostojen človek, vsako čuteče srce. — (Kor. urad.)

Uzbujenje narave.

Spisala Amalija Globočnik.

Prvi žarki spomladi so posijali skozi okno modrega obdobja v narocje ravnokar vzbujajoče se narave.

Srce se je ogrelo zemlji pri pogledu solnčnega obličja, življenje je vstalo iz njene duše in prodrlo iz njene večno mladostnega bitja v stoterih svetlozračnih cvetovih, označujoč nam večno tajno njene neizčrpnljive moči v spomladnem prerojenju.

Nasmeh iz njenega cvetočega obličja nam sega v srce, če je tudi polno otožnosti, če se tudi smrt med nami spreha, moč življenja nas objema s svojimi močnimi rokami in solnčna blaženost spomladnega jutra, suši roso na naših licih, katere ne posuše več bele rute.

Težke noči leže nad svetom, srca oklepa smrt, mučne so žalostni duši dolge ure življenja, brezupno bdi in čaka — solnčnega svita.

Blažena narava! Koliko tolažbe je v tvojem narocju. Iz tvojega jasnega obličja sije uteha, upanje in življenje. Žalost je črna kakor zimske noči in njeno temno bitje ne prenese svetlobe. Spomlad je na sprehodu v vsej svoji lepoti, kdo naj bi ostal neobčuten pri njenem pogledu.

Na krvavem polju pojo junaki smrtno pesem in kitijo čepice z nežnimi marjeticami, katerih so polne zelene planjave, kakor junaške krvi.

Solnce jim sije v srce — spomlad poje svojo vse očarujočo himno o lepem življenju in o ljubezni, nihče ne misli na smrt — ali je mogoče umreti v žarnem narocju spomladi.

Spomlad postilja ležišče junaku za duhtečimi kronami, ne mati, ne sestra, ne hči, ne nevesta ne bo ponela venca umirajočemu junaku na bregovih Soče, le topla zemlja blažene spomladi bo ovila junaško čelo z večnim življenjem zelenih listov, ključnih iz njenih usmiljenih grud.

Vesti iz primorskih dežel.

Oljčna nedelja v Trstu. Na oljčno nedeljo se je nabralo v Trstu za sirote in vdove padlih junakov 46 - zapadne fronte 10.950 kron 46 vin.; ni še znano, koliko je nabrana v okolici.

Pomanjkanje govejega mesa v Trstu. Tržaška občina namerava, ker primanjkuje govejega mesa, preskrbeti vagon svežjega mesa z Dunaja.

V ruskem vjetništvu se nahajajo poleg seznamov izgub: Anton Peterel iz tolminskega glavarstva, rojen leta 1881., v Poltavu; Alojzij Pirih, rojen l. 1886., v Sarapulju, gubernija Vjatka; v Pensji je Aleksander Perin iz Krmina, rojen l. 1893.; Anton Povšin, s Tolminskega, 1894., je v Sarapulju; Fran Pregelj, 1886., iz goriške okolice, v Jelabugi; Franc Reščič, iz goriške okolice, 1884., je v Čistopolju; Andrej Rjavec, iz Sv. Lucije, 1894., je tudi vjetnik v Rusiji, kraj ni naveden.

Misel složnega narodnega dela v Dalmaciji. »Narodni List« poroča dne 14. aprila: Vsled poziva gospoda predsednika dr. Ivčevića in pod njegovim predsedstvom so se sešli: don Juraj Biankini, dr. Ante Dulibič, dr. Vice Iljadica in načelnik Joakim Kunjašič na dogovor dne 12. aprila in po vsestranski izmenjavi mnenja in ko se je konstatiralo, da je misel složnega narodnega dela našla v naši javnosti splošno odobravanje, je bilo zaključeno, začetni akcijo s tem, da se pozoveta hrvatska stranka in stranka prava, da imenujeta

zaupnike, ki bi v imenu svojih strank vodili dogovore za doseg zaželjenega cilja.

Zaplenjene knjige. Okrožno sodišče rovinjsko, sedaj v Pazinu, je zaplenilo knjigo o garibaldinskih zadevah, katero je spisal Josip Caesar Abba in ročno knjigo italijanske literature, katero je spisal Fran Torraca.

Obsojen denuncijant. V Dubrovniku je bil obsojen Marko Laus na eno leto in pol ječe radi denuncijantstva. Denunciral je načelnika Arnerija in Kunjašiča, okrajnega glavarja Radimira in razne druge osebe na Korčuli, pa se je izkazalo, da ovadbe slone na laži.

Potrjena razzodba. Disciplinarni senat vrhovnega sodišča na Dunaju je potrdil razzodbo disciplinarnega sveta prizivnega sodišča v Zadru, po kateri je deželni sodni svetnik Ivo pl. Grisogono radi političnega delovanja bil obsojen na pokojnino z znižanimi dohodki.

Truplo angleškega mornarja so našli ob otoku Bakul blizu Maslinice v Dalmaciji. Telo so že objeale ribe in okljujevale ptice. Kmetje so truplo potegnili iz vode in je pokopali.

Dnevne vesti.

— Cesar in IV. vojno posojilo. K. u. poroča, da je generalno ravnateljstvo Najvišjih privatnih rodbinskih fondov po naročilu cesarja podpisalo 10 milijonov kron nominalne 4. avstrijskega in 10 milijonov 4. ogrskega vojnega posojila.

— Četrto vojno posojilo. V sredo so bili zastopniki časopisja pri finančnem ministru dr. Karlu vitezu Lethu, ki jim je dal obširna pojasnila o četrtem vojnem posojilu, v petek pa so bili zastopniki časopisja pri guvernerju poštnohranilničnega urada tajnem svetniku dr. Schusterju baronu Bonottu, da dobe še dodatna pojasnila. Minister in guverner sta v svojih govorih izrazila trdno pričakovanje, da bo imelo novo vojno posojilo sijajen uspeh, tako da bo ta še zatemnel fenomenalne uspehe prejšnjih vojnih posojil. Finančni minister dr. Karl vitez Leth je to mnenje utemeljil s tem, da so za oddajo novega posojila vsi pogoji ugodni. Opozarjal je na velike in važne uspehe naših armad na vseh frontah in je označil gospodarski položaj za ugoden, vzlic temu da traja vojna že dolgo. Dogodki iz davkov so prav dobri in deloma še boljši, kakor v mirnih časih. Vloge pri hranilnicah in pri bankah se vsebolj množijo in so razveseljivo dokaz, da so že nadomeščena tista sredstva, ki so jih zadnja posojila vzela iz prometa. Velik del kmetijske ter industrijalne produkcije je dosegel znatne dobičke in tudi širši sloji delavskega prebivalstva imajo mnogokrat priliko za lepe zaslužke. Dr. baron Schuster je izjavjal, da bi bil sijajen uspeh četrtega vojnega posojila največje važnosti za državo. To spoznanje naj prešine vsakega avstrijskega državljana in zaveda naj se, da z obrambo in z ohranitvijo države ščiti le svoje lastne koristi. Velik uspeh vojnega posojila pomeni toliko, kakor dobljena bitka. Kakor je razvideti iz razglosa, bodo podpisniki imeli izbrbo med 40letnim davka prostim s petinpol odstotki obrestovanim državnim posojilom, ki se bo amortiziralo, in med davka prostim s petinpol odstotki obrestovanim in dne 1. julija 1925. vračljivimi državnimi blagajniškimi nakaznicami. Zanimanje širših slojev prebivalstva se bo v prvi vrsti osredotočilo na drž. posojilo, ki se bo amortiziralo. Dočim se glasi najmanjša zadolžnica na sto kron, se glasi najmanjša blagajniška nakaznica na tisoč kron. Pravi štedljivci, tisti, ki hoče svoj denar za dolga leta naložiti na visoke obresti, bo vzel posojilo, ki se bo amortiziralo. Občinstvo je dobi po kurzu 92 1/2%, tako da bo neso 608% obresti. Ljudje pa imajo tudi kapitalije, ki jih bodo morda v prih. letih rabili in tem je priporočati, naj kupijo blagajniške nakaznice, ki se bodo rešile čez sedem let. Te dobi občinstvo po kurzu 95%, kar pomeni 64% obrestovanje. Kar je veljalo za prva tri vojna posojila, to velja tudi sedaj, da je namreč za vojno posojilo plačati le malo v gotovem denarju. Avstro - ogrska banka in vojna posojilna blagajna posojata namreč na novo vojno posojilo 75%, tako da je plačati v gotovini le ostalih 25%, odštevši diferenco med imenskim zneskom in med emisij-skim kurzom. Kakor znano, se dovoljuje posojila na vojnoposojilne papirje po ugodnejši obrestni meri, ki je za posojilo določena do l. 1921., za blagajniške nakaznice pa do l. 1919. Če se vpelje davek od vojnih dobičkov, ga bo lahko plačati z vojnoposojilnimi papirji. Prva tri vojna posojila so imela sijajen uspeh, da smo bili sami presenečeni, naši sovražniki pa

so strmeli. Zdaj je treba ta uspeh še prekositi. Pred nekaj dnevi je imel angleški ministrski predsednik govor, iz katerega izhaja, da ima ta državnik čut, da se za Anglijo in njene zaveznice dela večer. Kakor so naše čete na bojnem polju trdno odločene, da kakor doslej junaško izpolnijo svoje dolžnosti do cesarja in do države in ne bodo nehale, dokler ne bodo sovražniki končno premagani, tako morajo tisti, ki so ostali doma, smatrati doprinašanje vseh žrtev za dolžnost, da poskrbe armadi vse, česar potrebuje za oboroženje, za prehrano in za obleko. Podpisovanje vojnega posojila pa sploh ni žrtev, saj bo denar sijajno naložen. Leto dni je tega, kar je upala Italija, da s svojim sramotnim izdajstvom premeni položaj na bojišču. A vsi italijanski napadi so s strašnimi izgubami za zavratnega sovražnika ponesečili, naše armade pa so na vseh frontah hiteli od zmage do zmage. Da postane iz teh zmag popoln triumpf, se je treba zdaj pripraviti za zadnje udarce na fronti in doma, in zato: podpisujte vojno posojilo.

— Odlitovanje. Deželni predsednik Teodor baron Schwarz z je povodom svojega umirovljenja dobil veliki križec Franc Jožefovega reda.

— Imenovanje dvornega svetnika pri deželni vladi v Ljubljani grofa Chorinskega za sekcij-skega načelnika v ministrstvu notranjih del, je že izvršeno. Grof Chorinsky pride na mesto upokojenega sekcij-skega načelnika M. Kleeberga.

— Imenovanje. Naslovni dvorni svetnik Viljem vitez Laschan je imenovan za pravega dvornega svetnika pri dež. vladi v Ljubljani.

— Odlitovanje. Cesarjevo pohvalno priznanje je bilo izrečeno nadporočniku 97. pešpolka Alojziju Sotlarju. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil stražmojster 5. dragonskega polka Ivan Gabrovec.

— Velikonočna darila. Njeni ekscelenci gospe deželni predsednici baronici Schwarz so se izročili dne 17. aprila 1916 kot velikonočna darila naslednji predmeti: Od učenk 3. razreda dekleške vadnice na c. kr. učiteljsku v Ljubljani, skupno z učiteljico gdč. Minko Skaberné, za junake domovine 50 bolniških zglavnice s prevlekami, 25 parov volnenih kratkih nogavic, 41 parov letnih kratkih nogavic, 23 parov krp; od učenk 4. razreda istega zavoda skupno z učiteljico gdč. M. Štupca: 50 bolniških zglavnice s prevlekami, 24 parov kratkih nogavic, 50 parov krp; od gdč. Lee Levce, suplentinje na istem zavodu: 22 bolniških zglavnice s prevlekami in 2 para copat.

— Oljčni dan je skladu za preskrbo vdov in sirot naših vojakov ob Soči donesl znatno vsoto 16.000 kron. To je v prvi vrsti zasuga odpora in čestitih gospe in gospodičen, ki so svo stvar spretno uredili. A tudi drazeljivost občinstva zasluži vse priznanje.

— Umrl je gospod Niko Staroveški, knjigovodja tvrčke A. Zankl sinovi v Ljubljani, vsled bolezni, dobljene v izvrševanju svoje domovinske dolžnosti na severnem bojišču. Bil je jako blag in miroljuben človek ter zvest sotrudnik tvrčke. Časten mu spomin!

— S severnega bojišča nam pišejo: S ponosom in hvaležnostjo zremo kraški fantje na severnem bojišču na hrabre hrvatske junake ob soški fronti, ki liki levom branijo naša domovja in čuvajo naše najdražje proti »polentariju«. Naj bi vam donesli velikonočni prazniki v naši domovini najveselejšo »Alelujo«. Zivele kraške mladence! — Franc Šega, sanitetni podčastnik iz Cerknice pri Senožcah; Ferjančič Karel, samaritanec iz Vipave; Čok Mirko, računski podčastnik iz tržaške okolice; Močnik Anton, računski podčastnik iz Idrije - Logatca; Gorjan Jordan, enoletni prostovoljec; Gerlec Ludovik, desetnik; Lazar Josip, enoletni prostovoljec; Ivan Srebrnič, enoletni prostovoljec; Cvetko Babuder, enoletni prostovoljec; Zorman Karel, enoletni prostovoljec; Sahar Vekoslav, kadet - aspirant iz tržaške okolice; Batič Vladimir, enoletni prostovoljec; Boštjančič Anton, sanitetni podčastnik.

— Voščila z Adrije. Trojica veselih slovenskih mornarjev želi vsele velikonočne praznike vsem Kranjčanom, Velikolaščanom ter Postonjčanom: Bitenc Ivan, Jereb Julij, Turk Ivan, vsi podčastniki na Nj. Vel. L. »Arpad«.

— S koroške boje črte pošiljamo mnogo najskrajnejših pozdravov vsem rodoljubnim Slovincem in Slovenkam in svojim družinam ter jim voščimo vesele velikonočne praznike. — Skapin Ivan, Veliko polje pri Vipavi; Franc Željko, Trebnje; Andrej Testin, Franc Volf, Kočevje; Josip Goršek, Zagorje ob Savi; Ludvik Cizej, Anton Miklav, Jakob Ore-

hek, Moravče; Ivan Zupan, Orenje pri Kranju; Josip Jenkole, Smednik pri Kranju; Aleksander Persolja, Gorica.

Iz Budimpešte: Srčne pozdrave od slovenskih ranjenecv iz Budimpešte, ki se pripravljajo za pošiljanje starih časopisov, ker tukaj v Budimpešti se ne dobi nikjer slovenskega časopisa za noben denar. — Božidar Paternost, Jožef Geist, Jožef Chudovsky, Timiar Anton.

Za slepe vojake. V ta namen so poslali deželnemu odboru darove nadalje sledeči: Kršćansko gospodarsko društvo v Idriji povodom občnega zbora 200 K, Upravništvo »Slov. Naroda« iz listov zbirke 35 K, Fr. Jordan, nadučitelj v Ihanu ob priliki godovnega dneva 5 K, Hranilnica in posojilnica v Kamniku 100 K, po upravništvu »Slovenca« so poslali: Minka Ferličeva v Krašnji zbirko 15 kron, Marija Rakli, učiteljica v Novakih, Goriško zbirko šolskih otrok 21 kron 24 vin., učiteljsko osebje in šolska mladina v Vipavi zbirko 50 K, Anton Črnugelj, kaplan v Stopičah 50 K, čistega dobička od igre tam. Marijine družbe. Bog plačaj!

C. kr. posredovalnica za delo vojnim invalidom. Deželni urad Ljubljana. V zadnjem času se iščejo: 1 čevljar, 1 kovač za orodje, 1 paznik za vodno turbino, 5 strežajev za bolnice, 1 strojnik, 1 vrtnar, 2 voznika. Število deloislojajočih invalidov znaša do sedaj 114. — Pisarna c. kr. posredovalnice se nahaja v ravnateljski pisarni c. kr. državne obrtne šole, Gorupova ulica št. 10, I. nadstropje, vrata 33.

«Glasbeni Matic» so naklonili podporo v sili: Ljubljanska kreditna banka 500 K; Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 100 K; g. dr. S. Dolar, c. kr. prof. v Kranju 4 K; g. ravnatelj dr. St. Beuk, c. kr. nadporočnik 4 K. Iskrena hvala poštvovalnim prijateljem slovenske glasbe!

Zavržena pritožba. Septembra 1913 je bila v Ljubljani volitev dveh zastopnikov učiteljskega v mestni šolski svet. Proti veljavnosti te volitve je Adolf Sadar vložil pritožbo na deželni šolski svet, češ, volitev ni veljavna, ker je ni vodil okrajni šolski nadzornik, nego župan, zakon pa predpisuje, da sme učiteljska zbornica, konferenca itd., pri katerih se sklepa o učiteljskih zadevah, voditi le okrajni šolski nadzornik. To pritožbo sta odbila deželni šolski svet in ministrstvo in zdaj jo je tudi upravno sodišče zavrnilo.

Napadena mlekarica. Blizu kavarne in slaščičarne v Spodnji Šiški so stale danes jutraj štiri begunke in povpraševale po mleku. Po Celovški cesti pripelje mlado dekle voziček. »Ali imaš mleka?« — »Ne.« — »Saj vidimo, da ga imaš. Prodaj ga nam!« — »Ne smem! Imam za stranke.« — »Pa mi ti ga boljše plačamo!« V tem trenutku pa že tudi potegne neka begunka mlekarici za hrbtom z voza posodo s 3 litri mleka, druga pa ji stisne v roko 2 K. Predno se je dekle prav položaj zavedlo, so begunke izpraznile posodo in se krohotaje razšle.

Prodaja jajec. V vseh mestnih vojnih prodajalnah je dovolj svežih jajec na razpolago in sicer po zmernejših cenah kakor pa na trgu, kjer često vlada povsem nepotrebno preverjanje.

Ljudskošolske vesti. Marija Sušnik je nameščena za suplentinjo v Mirni. Stefanija Jerman v Polhovem gradu, Julija Hribar v Izlakah, učiteljica Justina Suša je poverjeno začasno vodstvo četverozrednice v Knežaku, Josipina Palčić - Franke je nameščena za provizorko učiteljico v Hrušici.

Obsodba Martina Zupeta. Kakor smo poročali je bil Martin Zupet obsojen na 20 let težke ječe. Sodišče je spoznalo, da usmrtno orožnika Puglja ni bila nameravana in da je torej ni smatrati za umor, temveč le za uboj, ravno tako je kvalificirati Zupetovo ravnanje proti orožniku Gučku in Intiharju ne kot poskušani umor, temveč kot silovito dejanje izvršeno na uradni osebi v svrhu preprečenja njenega uradnega posla.

Tatvine in poškodbe v javnih nasadih. Brezobzirnost gotovih ljudi, ki vsako leto iz naših lepih parkov izkopljejo rastline nasajenih skupin, je že znana in ponavlja se žalibog vselej. Letos je pa to - le amatersko doseglo višek s tem, da so ti lopovi počeli delati zbirke palm. Tako je bila od ponedeljka na terek iz skupine pri vonedelju v Tivoliju ukradena srednja palma ene skupine. Ta palma je bila tekom dne zopet nadomeščena. Danes ponoči je bila ukradena iste vrste palma, samo iz druge skupine. Vidi se torej, da je to sistematično delo dotičnega tata, kateri gotovo gre in rastlino za par vinarjev proda. Rastlina se imenuje Yucca, je s posodo pol metra visoka in prosimo, v slučaju, da bi jo kdo prodajal, dotičnega zadržati in ga

vodstvu mestne vrtnarje naznaniti. Za tatvine v tivoljskih nasadih je letos posebno ugodno; nobene luči ni in nobene straže. Prosimo, da bi se slavna policijska straža za oni kraj, ki »tudi« še k mestu spada, nekoliko več interesirala, ker bi ji časih marsikateri dobi lov prav prišel.

Umrli je včeraj v Hradeckega vasi po daljšem bolehanju pleskarja mojster Fran Černe. Naj v miru počiva!

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 9. do 15. aprila se je rodilo 15 otrok in umrlo 36 oseb, med njimi 20 domačinov. Za jetiko so umrle 4 osebe, med njimi 2 tučca, vsled mrtvouda 2 osebi, vsled nezgode 4. Razen teh so umrli še 3 vojaki za legarjem, 1 vojak za grizo in 1 vojak za kozami. Zboleli so: za škrlatico 1 tujec, za tifuzom 99 vojakov, za grizo 24 vojakov, za difterijo 2 domačina in za trahomom 25 vojakov.

S smodnikom se je osmodil. Jožef Begel, 12letni rejnec v Dobrunjah je vzel iz neke lovške puške patrone ter jih v hlevu zažgal. Zadržal je na očeh težke poškodbe.

Nevaren padec. Živalič Franc, 4 leta star, doma v Spod. Gmeljnih, je plezal po ograji in padel; poškodba je težka. — Kastelic Marija, služkinja v Marijanišču, je pa padla s hleva ter si zlomila levo nogo.

Otrok je padel v vodo. Anton Virant, 2 leti star, posestnika sin na Igu, je padel vsled malomarnosti domače dekle v Iški potok. K sreči je nevarnost zapazil mimo patrolujoči orožnik, kateri je oblečen skočil v vodo in rešil otroka, katerega je voda nesla naprej, gotove smrti.

Strelno orodje ni za otroke. Antonija Škof, 12 let stara, posestnika hči na Vačah, se je igrala doma z nabito floberističlo, pri tem se ji je izprožila in jo je izstrelek zadela v prsi.

Talja za rešitev življenja je priznana Ivanu Koščiku iz Žužemberka, ker je rešil iz vode z nevarnostjo za svoje življenje Pavlo Legat. Talja znaša 52 K 50 v.

Vlak je povozil pri postaji Gradec 87letnega Matija Kavšaka iz Trebeljevega, ki je bival v Črnem potoku, občina Šmartno. Obležal je mrtev. Kavšek je bil gluh in ni slišal prihajajočega brzovlaka.

Uboj. Pri Črnomlju je invalid Jurij Butala zabolal svojega soseda invalida Josipa Strbenca in se potem sam ovadil sodišču. Oba sta bila v sedanji vojni težko ranjena in kot invalida odpuščena.

Proces Majdič v Celju. Po Spodnjem Štajerskem se je zadnje mesece, zlasti z gotove strani in pa iz krogov »ljube konkurence« raznašalo, da je proti znanemu celjskemu industrijalcu, posestniku paromlinov, Petru Majdiču, uvedena preiskava radi ogromnih goljufij z moko. V koliko so bile te vesti resnične, je pokazala obravnava pred celjskim okrožnim sodiščem, pred katerim so bili v ponedeljek, 18. aprila, obtoženi: posestnik paromlinov Peter Majdič ter njegovi nastavljenici: skladiščnik Anton Stante, nadmlinar Alojzij Grossschädl in prodajalka Minka Kos, in sicer draženja ter prestopka proti zakonu o živilih. Draženje očita obtožnica Majdičevemu mlinu, ker je dne 2. julija 1915 zaračunal trgovcu Artmanu v Št. Jurju 25 kg pšenične moke »nularce« po 1 K 15 vin. Graška namestnja je izrekla, da bi bila cena 1 K primerna. Majdičev mlin je torej napravil pri trgovcu Artmanu 3 K 75 vin. prekomernega dobička. Prestopka proti zakonu o živilih so obdolženi Majdič in njegovi soobtoženi nameščenci v naslednjih slučajih: Celjski mehanik Černy je kupil dne 8. julija 1915 v Majdičevi prodajalni 1 kg ajdove moke, ki pa mu ni dišala, kruh iz te moke ni imel nobenega okusa in Černy si je pokvaril želodec. Uradno se je dognalo, da moka ni bila dobra. Podobno se je pripetilo dne 3. septembra 1915 tudi orožniku Černetu z Grobelnega. To moko je prodala Minka Kos. Dne 15. julija 1915 je poslal Majdičev mlin 15.300 kg krušne in koruzne moke trboveljskim trgovcem. Trgovec Moll in njegova prodajalka Marija Traun sta našli v koruzni moki črve, ravnatoka tudi delavka Majcen, ki je kupila 5 kg moke pri trgovki Zagorc. Ostali trboveljski trgovci so bili z moko zadovoljni. V oktobru 1915 so pričeli ljudje v Celju govoriti, da je Majdičeva moka slaba. Vojni žitni urad je nato odredil revizijo in res so našli v ogromnem Majdičevem skladišču 123 vreč moke, pri pekih Janiču in Kürbischu pa 39 vreč moke, kateri je bilo primešanih skoro 5% otrobov. Obtožnica pondarja, da zadene za te nedostatke glavna krivda skladiščnika Stanteja in nadmlinarja Grossschädla. Dokazilno postopanje je dognalo, da je Majdič svojim nameščencem vedno strogo zabijaval.

naj se natančno drže predpisov. Komisionalni ogled v Majdičevem mlinu tudi ni mogel dognati, da bi se bili res mleti otrobi kot primes za moko. Majdič sam je izpovedal, da je grajana moka mleta iz posebno slabe pšenice, ki so mu jo poslali z Ogrskega. Ni tudi izključeno, da se je raztrgalo sito v stroju in da je bil vsled tega del moke zmešan z otrobi. Zaslusane priče (večinoma trgovci) in pa dva sodna izvedenca sta izpovedala povsem v Majdičev prilog. Stante in Grossschädl sta bila oproščena, Minka Kos mora plačati 20 K kazni, Peter Majdič pa 300 kron. — Tako je »velikanski proces« pokazal, kako pretirane in zlobno izmišljene so bile razne govornice o Majdiču. Dejanja, ki jih je obtožnica Majdiču očitala, so že sama na sebi taka, da se lahko pripete v tako ogromnem podjetju, kakor je Majdičevo, obravnava pa je povrhu še dokazala, da niti očitana fakta niso prenesla objektivne sodbe sodišča. Industrijalca Majdiča je zagovarjal odvetnik dr. Ernest Kalan.

Vagon parafina je zgorel na progi Celje - Velenje. Dne 16. aprila je odpeljal iz Celja proti Velenju tovorni vlak, v katerem se je nahajal tudi vagon z 10 tonami parafina. Pred postajo Polzela je pričel vagon s parafinom goriti. Da rešijo ostali vlak, so morali vagon odpreti. Poskusili so gasiti, toda vagon je popolnoma zgorel. Vzrok požara dosedaj še ni nedognan.

Zrela ptička. 18 let stari Oton Radich in 16 let stari Josip Bagary sta bila praktikanta v veletrgovini Menis & Scherbaum v Mariboru. Ukradla sta za kakih 20.000 kron blagi in ga prodala. Fantiča sta imela že vsak svojo ljubico, si opremila lepo stanovanje in z dekletoma delala izlete. Radich je bil obsojen na dve leti, Bagary na 15 mesecev.

V mestni klavnici v Ljubljani se je zaklalo od 2. do 9. t. m. 56 volov, 8 bikov, 114 krav, 380 prašičev, 50 telet, 20 kostrunov, 14 kozličev in 4 konji. Vpeljalo se je 351 kg mesa ter zaklane živine 2 govedi, 86 prašičev, 57 telet, 3 kostrune in 9 kozličev.

Pes ga je ogrizel. Vidmarjev pes je pred konjušnico 3letnega Ivana Hudečeka, sina soboslikarskega pomočnika tako nevarno ogrizel, da so ga morali oddati v bolnico.

Zrebanje razredne loterije. (5 razred, 8. dan). Po 10.000 K dobe: 13662, 86209. Po 5000 K dobe: 20772, 21566, 47658. Po 2000 K dobe: 8959, 14130, 24337, 25646, 31323, 36135, 41625, 42254, 48898, 61734, 70829, 72517, 73825, 74213, 76506, 76612, 83408, 83833, 84131, 84295, 94606, 103651. Po 1000 K 293 998 4514 5856 6429 10338 13420 17448 24583 25332 27036 28132 29610 33646 31706 35371 37653 38167 40687 45436 49852 99208 51021 56881 59951 60041 67890 72945 73331 76050 77945 81871 85603 87299 88393 90084 92023 93348 94345 108454 108454 108630.

Razne stvari.

Novi čas. Francoska zbornica je sprejela zakonski načrt o premaknjenju ur na Francoskem do konca onega leta, v katerem bo sklenjena mirovna pogodba. Z zakonom z dne 9. marca 1914 določeni zakoniti čas se da izpremeniti s sklepom ministrskega sveta.

«Potrebno živilo.» Gostilničar Anton Sokol na Dunaju je neko žensko, ki je prišla kupit vrček piva, spodil z besedami »Spravite se! Za vas nimamo piva!« Sodišče je izreklo, da je pivo vsakdanja potreba za preživljanje in je obdolo gostilničarja na 40 kron globe.

Voditeljica norveškega ženstva, gospodična Gina Krog, je umrla v starosti 69 let. Pokojnica je bila od leta 1884. načelnica društva za brambo ženskih političnih pravic in je od leta 1887. urejevala ženski list. Njena zasluga je, da je ženstvo na Norveškem dobilo vse tiste politične pravice, kakor jih imajo moški.

Nenavadna zapuščina. L. 1910. umrli tajni vladni svetnik Elsner pl. Gronou v Köstlinu je zapustil pruski državi 10.000 mark z določbo, da se mora ta glavnicna plodonosno naložiti in v posebe opravljati. Obresti je toliko časa pripisovati glavnici, da bo ta glavnicna znašala toliko, kakor vsi pruski državni dolgov. Kadar bo to doseženo, bo smela pruska država porabljati polovico vsakoletnih obresti za svoje namene, drugo polovico pa bo zopet morala pripisovati glavnici. Če le ne bo prej konec sveta!

Avstrijski vojni vjetniki v Italiji. »Kölnische Volkszeitung« poroča, da se avstrijskim vojnim vjetnikom, tudi onim, ki so prišli iz Srbije v Italijo prav dobro godi. Postopa se z njimi prijazno in imajo dobro hrano. To da je konstatiral tudi španski veleposlanik. Na otoku Asinara so avstrijski vojni vjetniki postavili spomenik pesniku Danteju in soho

»Italiji« z napisom: »Avstrijski vojni vjetniki iz hvaležnosti.« Dopisovanje v domovino se vrši v redu. — Te navedbe so gotovo razveseljive; upajamo le da so tudi resnične.

Star papir za vdove in sirote. V zadnji seji dunajskega mestnega sveta je bil sprejet predlog, naj se namreč po Dunaju zbira vsake vrste star papir (tudi odpadke, ki so v smeteh) in naj se to skupilo za ta papir porabi za vojaške vdove in sirote. Društvo izdelovalcev papirja je naznanilo, da bo plačevalo za kilogram takega, v bale stlačenega in na kolodvor postavljenega papirja osem vinarjev. Na Dunaju so leta 1913. samo v smeteh našli 40.000 kilogramov takega papirja. Mestni svet je sklenil, nabirati zdaj tak papir tri mesece v dunajskem notranjem mestu, da spozna, kako se stvar obnese.

Naše gospodarske razmere pred in po vojni. Te dni je imela zveza industrijalcev na Češkem v Pragi svoj občni zbor. Na tem zborovanju je predaval baron Kubinzky o »industriji v vojni«. Začetkom vojne je nastala v gospodarstvu mala stagnacija, ali okrepilo se je kmalu zopet, tako, da se je — izvzemši nekaterih posamičnih industrijskih panog — vsakdanje produktiv. življenje dalje vršilo. Šele po več mesecih so se morali obrati ustavljati radi pomanjkanja surovin. Gospodarski razvoj med vojno naj služi v svarilo, naj se ne prehitimo z napovedovanji o prehodu iz vojnega v mirovno gospodarstvo. To svarilo naj služi posebno — pesimistom. Zveza med vojno in industrijo se kaže posebno v dveh točkah. Prva je: gospodarska in posebno industrijska organizacija. S prvega je bila precej pomanjkljiva. Med vojno pa smo se mnogo naučili in nadejati se smemo, da se bo odslej vedno razumevala vrednost organizacije. Govornik je omenjal razne vladne odredbe, ki posegajo v vsakdanje življenje. Mnoge potrebujejo sicer res izboljšanja, ali na sploh je državna uprava z uspehom organizatorično posegla vmes. Druga točka se tiče izkoriščanja najmodernejših pridobitev na polju tehnike. V tem pogledu more biti naša industrija na svoje delo ponosna. Kljub vsem znanim oviram so bile vse industrije, ki so v kakršnikoli zvezi z vojevanjem, na popolni višini. Industrija se je prilagodila potrebam in Avstro-Ogrska in Nemčija sta s svojo ind. skoro toliko izvršile, kolikor ves ostali svet skupaj. Kar se tiče naših gospodarskih razmer do nemške države, je zveza praških industrijalcev že lani odklonila misel carinske unije z nemško državo. Na tem stališču se ni, žal, nič izpremenilo. Če bi prišlo do gospodarskega združenja naših sovražnikov — četudi ne do carinske unije — bo seveda gospodarsko združenje srednjeevropskih držav neobhodno. Da bi že v tem hipu zavzemali kako stališče, za to nedostaje posebno še kake oficijelne izjave udeleženi vlad in vpogleda v različna strokovnjaška mnenja različnih strok. In tako ne preostaja v tem trenutku nič drugega, nego želja, da bi naši izvrstni in tesni odnosi do našega sedanjega zaveznika tudi po vojni nadaljevali in se izpopolnjevali ne le na političnem, ampak tudi na gospodarskem polju. Nato je govoril podpredsednik zveze, višji stavbeni svetnik dr. inž. Jahn, ki je naglašal potrebo trdne organizacije naših industrijskih panog inoizčenja našega gospodarstva z vsemi sredstvi. Pričakovati moramo gospodarske in socialnopolitične krize, ki dovede do popolne reforme naših gospodarskih razmer. Bolj nego kdaj je potrebno enotno postopanje avstrijske industrije, da srčno preстане nevarnost, ki groze domovini in blaginji skupne monarhije.

Boj moških in žensk po vojni. Znameniti francoski pisatelj Brioux je priobčil v pariškem »Journalu« zanimiva razmišljanja o gospodarskem boju, ki se po njegovem mnenju vname po vojni med moškimi in med ženskami. Brioux piše: Bojim se, da nastane po vojni nov hud boj in sicer gospodarski boj med moškimi in med ženskami. Moški so že prej brez vsake galanterije in brez kavalirske obzirnosti, da tudi čisto neopravičeno se upri, ko so si ženske pridobile male službe v pisarnah, v prodajalnah in v delavnicah. Kaj bo šele po vojni! Čim se bodo naši vojaki vrnili iz vojne, pozdravili svoje otroke in na zid obesili lovrorjeve vence, se bodo hoteli zopet posvetiti svojemu poklicu. Tedaj pa bodo le prevečkrat videli, da je med tem zavzela njihovo mesto kaka ženska, ki ga ne bo hotela več zapustiti. Pregovarjanje ne bo nič pomagalo. Ženska bo odgovarjala: Jaz sem se dela navadila in si hočem sama služiti kruh; dokazala sem, da sem za svojo službo ravnatoka sposobna, kakor vsak moški, kar se mi prej ni priznalo. Jaz, hočem imeti svobodo, ki mi jo daje moja plača.

Angleški parlament odgojen. London, 19. aprila. (Kor. urad.) Pred gosto zasedeni hišo je izjavil ministrski predsednik Asquith, namesto da bi bil oddal pričakovano izjavo v rekrutiranju: Se so bistvene točke, o katerih se kabinet še ni zednil. Če ne bo mogoče odstraniti nesporazumljenj, bi bila posledica tega da se vlada razbije. Kabinet je prepričan, da bi bila to narodna nesreča. Zato pa predlaga, da odvrne to nesrečo s tem, da se posvetovanja nadaljujejo še nekaj dni, da naj se parlament odgodi do 25. aprila.

Venezelos zopet kandidira. Atene, 19. aprila. (Kor. urad.) Liberalna stranka je postavila za kandidata pri dopolnilnih volitvah v Mitilenuh Venezelosa. Ta je izjavil, da soglaša s tem sklepom. Bivši venezelistični minister Mihalopoulos bo nastopil kot kandidat v Drami.

Podpisujte IV. vojno posojilo.

Kjer sem, tam ostanem. — Mo bo odgovarjal: Trpel sem v vo največja trpljenja. Bojeval sem za svojo svobodo in za svoj zavežek. Ta služba je moja in ti si jo mo začasno opravljala, torej umarš! — Ženske bodo imele prav, nški pa tudi, a kadar imata obe stranki prav, se vselej vname najhujš boj. Naj bo kdo prijatelj ali neprijatelj ženskega gibanja, to stoji, da žensko gibanje napravilo velikanski korak naprej. Med vojno so ženske pokazale, da so praktične in pametne in kadar treba tudi pogumne, so vztrajne, prav nič nerazne prav nič lahkomiselne, nasprotno prej previdne in da se znajo loti vsake stvari tako, kakor — mož. Nihče nima več pravice, temu žensku s praznimi izgovori odreke pravico, da se z volilno pravico udeleži upravljanja skupnih stvari. Da ke plačuje tako, kakor moški in k se tiče krvnega davka, ji ni treba drugega, kakor da pokaže stol, s katerem bi moral sedeti njen sin. Skoro vsi ugovori proti žensken gibanju so postali ničevni. Kak vodi na kmetih žena zdaj plug, ta je v mestih postala sprevodnica cestne železnice. Ženske opravljajo zdaj poklice, o katerih se je čas reklo, da po svojem organizmu nize zanje sposobni. »Nežni spol« je tam malo nežen, da je kos celo dela kovinski industriji; »nežne roke« polirale čeljade, izdelovale granatni sestavljale topove. Ženske so zopet spoznale, da jim moških nikakor tako treba, kakor se je navadno mislilo. Moški moramo spoznati, da mi ženske tudi fizično dosti bolj rešimo, kakor ženske nas. To bogastvo ženske izrabile. Moška prevlada slovela največ na tem, da ženske same niso vedele, kakega pomena je so za skupnost. Zdaj pa je padla zvesa, ki jim je to zakrivala. Zdaj so postale zavedne. Se na pol začudenje govore: Me torej nismo tako neumne, tako slabe in tako nesposobne kakršne so nas vedno predstavljali. Ženski so torej odprta še druga pota, ne samo zakon... Naj se govori karkoli o materinstvu: Ženske ki se sama živi, ima tudi pravico, da si izbere očeta za svojega otroka. In tej pravici, pridobljeni z drugim vred, se ženska ne bo odpovedala kakor se ne bo hotela odpovedati svoji pridobljeni službi.

Najnovejša poročila.

TURŠKO URADNO POROČILO O BITKI OB ČORUKU.

Carigrad, 19. aprila. (Kor. urad.) A. t. M. Glavni stan poroča: Fronta v Iraku. Nobenega novejša poročila. Konstatiramo, da je naša vojska v Kut el Amari zajetega sovražnika zelo prekar. Da se izogni aprovizacijskim težočam, je dal sovrastni poveljnik nedavno izprazniti mesto civilnega prebivalstva. Poveljnik pričakuje, da bodo letala metala v mesto majhne vreče moke. Fronta v Kavkaziji. Na desnem krilu odseka ob Čoruku je bitka. Sunke, ki jih poskušajo izkoristiti za ceno velikih izgub, so zopet protinapadi naših čet. Sunke, ki izrablja od utrjenega mesta Batum zavarovano pozicijo, ogroža od časa do časa z ognjem svojih ladi naše oddelke obrežne straže v Lazistanu ter pridobiva s tem, da ojačuje in uporablja svoje bojne sile na kopnem, kadar mu je mogoče, pri operacijah nadmoč. Toda naše tamstoječe čete skušajo brez oziranj na svoje pičlo število, s svojo hrabrostjo razbiti sovražne operacije. Na drugih odsekih fronte brezpomembni boji prednjih vojev.

Angleški parlament odgojen.

London, 19. aprila. (Kor. urad.) Pred gosto zasedeni hišo je izjavil ministrski predsednik Asquith, namesto da bi bil oddal pričakovano izjavo v rekrutiranju: Se so bistvene točke, o katerih se kabinet še ni zednil. Če ne bo mogoče odstraniti nesporazumljenj, bi bila posledica tega da se vlada razbije. Kabinet je prepričan, da bi bila to narodna nesreča. Zato pa predlaga, da odvrne to nesrečo s tem, da se posvetovanja nadaljujejo še nekaj dni, da naj se parlament odgodi do 25. aprila.

Venezelos zopet kandidira.

Atene, 19. aprila. (Kor. urad.) Liberalna stranka je postavila za kandidata pri dopolnilnih volitvah v Mitilenuh Venezelosa. Ta je izjavil, da soglaša s tem sklepom. Bivši venezelistični minister Mihalopoulos bo nastopil kot kandidat v Drami.

Podpisujte IV. vojno posojilo.

Književnost.

Pesnitve. Miran Brankov. Iz založil Ivan Bonač v Ljubljani. »Narodna tiskarna« 1916. Posameznim oddelkom knjižarstva: Posamke; Balade, romance, le-; Sopki in venci: Triglavanke, Rnice, Prvi šopek, Nevenke, Raz-; Obrabi iz narave, Morske; Križnice, Miljenke, Pesmi. O; nitvah se dajprez izjeme in pridrž-; peči, da so polne lepega mišljenja; blagega čutenja, in zato pobudno; vgljivo čtivo narodnemu razumu; in zavedništvu, mlajšemu in; semu. Cena v platno vezani knji-; K 20 v, s poštino 3 K 30 v. —; čuje se pri Iv. Bonaču v Ljub-; i. Vsaki knjigi je priložena poštna; žnica, katere se blagovoll slavno; instvo zaradi vzdržanja reda in; gteda zgolj posluževati.

— Marolt Fran, Narodne voja-; pesmi za štiri glasove. Na razna; sanja objavljamo, da so te pes-; notami izdane ter se dobe pri; atelju in v knjigarnah. Zbirka; ni izšla broširana, nego vezana,; adno vezana in v platno vezana,; K 50 v in po 1 K 80 v, po pošti; vin. več.

Glavobolu je vzrok največkrat razburjenje živcev in valovanje krvi. To oboje in glavobol izgine s Fellerjevimi bolečin tolažečim, živce pomirjajočim in blagodišečim rastlinskim esencnim fluidom z znamko »Elza - fluid«. 12 steklenic franko 6 kron. Pogosto je glavobolu vzrok telesno zaprtje ali preobložitev želodca. V tem slučaju pomagajo Fellerjeve voljno odvajalne, želodec krepeče rabarbarske kroglice z zn. »Elza - kroglice«. 6 škatlic franko stane samo 4 K 40 vin. Stotisoč zahvalnih pisem. Od mnogih zdravnikov priporočeno. Oboje razpošilja lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 238 (Hrvatsko). (vv)

Kar Odol posebno odlikuje pred vsemi drugimi zobnimi čistili, je njegov čudoviti trajni učinek, ki ga je izvajati najbrž od tod, da se Odol pri izplaknjenju ust v zobe in sluznico naravnost vsesa, jo takorekoč impregnira in obenem ustno duplino prevleče z gosto pa mikroskopično tenko plastjo, ki učinkuje še cele ure po izplaknjenju ust. Tega trajnega učinka nima noben drugi za negovanje ust in zob v poštevh prihajajočih izdelkov. Onemu, ki Odol rabi vsak dan, daje gotovost, da so mu usta cele ure zavarovane proti učinku kislinskih snovi in povzročevalcev gnilob, ki pokončujejo zobe.

Mrli so v Ljubljani:

Dne 19. aprila: Ana Urbančič, v pokojnega davčnega uradnika, 72 let, Radeckega ceste 1. Franc Šavs, sin čevljarja in poln. 9 mesecev, Cesta na loko 1. Franc Černe, pleskarski mojster, posestnik, 36 let, Hradeckega ceste 1. Rudolf Golob, sin tovarnika, 2 dni, Poljska cesta 1. Renko, delavec - hiralec, Radeckega ceste 9.

Priloge list obsega 6 strani.

Urednik in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Tisk in tisk »Narodne tiskarne«.

Tvrdka A. Zankl sinovi v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njen dolgoletni, zvesti in marljivi sodnik, gospod

Niko Staroveški

knjigovodja

izvršujoč svojo domovinsko dolžnost na severnem bojnem polju, zbolel ter prepejan domov, izdihnil svojo blago dušo.

Tvrdka mu ohrani za vedno časten spomin!

V LJUBLJANI, dne 20. aprila 1916.

1277

Žalostni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubi brat, svak in stric, gospod

Niko Staroveški

knjigovodja tvrdka A. Zankl sinovi in četovodja nekega drag. pešp.

zbolel na severnem bojišču, ter prepejan domov, izdihnil svojo blago dušo v ponedeljek, dne 17. aprila t. l. ob 3/4 8 zjutraj v 37. letu starosti.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo, dne 19. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti v Podčetrtku na pokopališče k Devici Mariji na Pesku.

Blag mu spomin!

V Podčetrtku, dne 18. aprila 1916.

Edvard Staroveški, inf. 87. pešp., Franc Staroveški, c. kr. kadet, Stanko Staroveški, topničar, bratje. — Franja Jerin roj. Staroveški, Genovefa Staroveški, sestri. — Elizabeta Staroveški roj. Malus, svakinja. — Albert Jerin, učitelj, svak. — Angela, Stana, nečakinji. — Vojteh, Marjan, nečaka.

1278

Brez vsakega posebnega obvestila.

Antonija Omerzu naznanja v svojem imenu ter v imenu nečakov Ivana Omerzu, Karola Uršiča ter Ivana Milača, kakor tudi v imenu ostalih sorodnikov potrtega srca vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njen predobri soprog, odnosno stric, gospod

IVAN OMERZU

trgovec in posestnik

včeraj popoldne ob polu 5. uri po dolgotrajnem, z vso potrpežljivostjo prenašanem trpljenju previden s tolažili sv. vere, v starosti 54 let, Bogu udano preminul.

Pogreb nepozabnega rajkega se vrši v petek, dne 21. aprila, popoldne ob 4. uri, iz hiše žalosti v Lokah na ondotno farno pokopališče.

Posmrtna maše se bodo darovale v župni cerkvi.

Bodi mu ohranjen blag spomin!

1279

Loke pri Zagorju, dne 20. aprila 1916.

Žalujoča vdova.

Notarskega kandidata

(izvežbanega) išče
notar dr. A. Žnidarič
v Ilir. Bistrici.

Vstop in plača po dogovoru. 1285

Notarski sollicitator

ki je prišel od vojakov, želi stopiti v službo v notarski, odvetniški ali kakih drugi pisarni. Vešč je tudi strojepisja in stenografije — Blag. ponudbe pod sollicitator 100/1282* na upr. »Sl. N.«

Učenca

krepkega, zdravega, poštenih staršev s primerno šolsko izobrazbo sprejme takoj F. Kutin, trgovca s specerijskim in mešanim blagom v Postojni. 1222

Sprejme se proti dobremu plačilu v dobro hišo v Ljubljani, dobra, samostojna

kuharica

z letnimi izpričevali. Kuhinjo mora sama urejevati. Ponudbe pod »kuharica/1257* na uprav. »Slovensk. Naroda«. 1257

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obtiščanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z RIA BALZAMOM. Stotine zahvalnih in pripoznalnih pisem. Lonček z garancijskim pismom 1.50 K., 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 5.50.— Komeny, — Košice (Kassa) i Postfach 12.558, Ogrsko. 609

Časna tovarna v Medvođah (Gorenjsko) sprejme takoj spretnega

ključavničarja.

Predstavitelji ali pismene ponudbe blagovolijo naj se na direkcijskih vevskih papirnatih tovarn p. Devica Marija v Polju, Kranjsko, obratiti. 1285

En vagon 1280

trsak in

brezovih metelj

je naprodaj. Kupec bi jih moral zvoziti sam. Blago je blizu kolodvora, naložitev z dvigalom. Imam tudi trte za povezavo in vrbovje za korbe pesti.

Zglasiti se je pri Matevžu Šivc, Podrežčica poleg pošte, Koroško.

Prekajeno blago — trpežno blago

	po 100 kg
Praške salami	K 720.—
Poljske salami	„ 740.—
Krakovske gnjatne salami	„ 800.—
Mortadela salami	„ 800.—
Pariške salami	„ 800.—
Debretinske salami	„ 780.—
Tirolske salami	„ 780.—

iz Prage, pri odvetju od 25 kg naprej, proti vpslatvi naplačila 30% zneska. Pri odvetju nad 100 kg se reducira cena za 10 kron pri 100 kg.

Plača se proti duplikatu pri živnostenski banki v Pragi, z obratnim naročilom.

Izvoz praških gnjati,

M. Kohn,

Praga - Žižkov, Havličkova ulica št. 16./L. 1059

Oficijelno subskripcijsko mesto:

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Colju,

sprejemajo prijave na:

četrti 5 1/2% avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih.

5 1/2% 40 letno d. p. amort. drž. posojilo po K 92.50 netto za K 100.— nominale, 5 1/2% d. p. dne 1. junija 1923 vračljive državne zakladnice po K 95.— netto za K 100.— nominale.

Subskripcija se vrši od 17. aprila do inkl. 15. maja 1916.

Pristen dober
brinjevec
se dobi pri
L. SEBENIKU v Spod. SIŠKI.

Spodnjačtajarstvo
Siler-Izabela-vino
in
RUM
1178
se zelo poceni proda. Vprašanja pod „Anker“
na uprav. „Slov. Naroda.“

Trgovina s mešanim blagom na deželi
sprejme zdravega in krepkega

dečka

v uk. Hrano in stanovanje ima v hiši.
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda.“

Kupi se takoj majhen

štedilnik

s kompletno garnituro za vzdati ali
prostostoječi (Tischherd).

Ponudbe pod „štedilnik/1274“
na uprav. „Slov. Naroda.“ 1274

2 učenca

za mesarsko obrt, poštenih staršev,
sprejme takoj

Franc Bogataj,

mesar, gostilničar in posestnik,
Železniki, Gorenjsko.
1273

Za Veliko noč!

Izvanredno velika razprodaja damske in moške
konfekcije po najnižjih cenah.

Velika zaloga „bolgarskih“ in drugih bluz
od K 4— naprej samo pri

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg

Javna dražba.
Proda se iz proste roke na javni dražbi dne 30. aprila t. l.

lepo posestvo

obsegajoče več travnikov in gozdov, oddaljeno 25 minut od
kolodvora. Kupci so vabljeni. 1286

Marija Zaletel, Peržan št. 3,
pošta St. Vid nad Ljubljano.

Modni salon

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Velika zaloga dunajskih damskih in dekliških

slamnikov.

Popravila točno in najceneje. Zalni klobuki v veliki izbi.

Perilo za gojenca zavodov v zalogi.	Izdelovanje nevestinskih oprem. Ustanovljeno 1866.	Perilo za deteta v zalogi.
---	---	----------------------------------

Moško, damsko in otroško
perilo
lastnega izdelka
daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča

C. J. HAMANN
dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranih, zavodov, sa-
mostanov i. t. d. v
LJUBLJANI.
Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.
Istotam prva kranjska
pralnica in likalnica perila.
Motorni obrat.
Največje varovanje perila. Najnoviši stroji.
Perilo se na način prve dunajske čistil-
nice zlika brezhibno kakor novo in se
vse do srede poslano perilo zgotovi v
soboto čistega tedna. 276

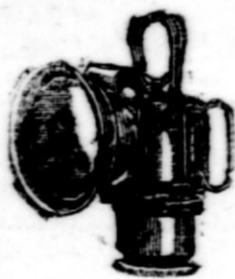
Moški klobuki.	Priznana najpoštenjša postrežba. Posteljno perje, puh in kapok.	Sportni predmeti.
----------------	---	-------------------

Dr. Gustav Jägerov volneno perilo. :: Perilo TETRA.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
K. asne 2652
BLUZE plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rijo, modne pred-
mete, športne klo-
buke in stoznike. Zelo solidna trdnost:
M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Fine
otroške oblekce
in krstne oprave.

Električne in acetijske
svetiljke

vseh vrst kotli žepne
svetiljke: K 1-40, 2-2-50,
la baterije á 55 v., 70 v. fi
male žarnice: á 24 v., 30 v.
Acetijske ročne svetiljke
iz medi, ponikljane á K 6-50,

acetijske svetiljke elegantno
izdelane á K 6-50, viseče svetiljke,
á K 13—. Najcenejša dobaviteljica
za prodajalce! En gros katalogi na
zahtevo gratis. Pošilja po povzetju,
hrvatska korespondenca.

A. Weissberg,
Dunaj II.,
Untere Donaustr. št. 23. III.

Kupujem
kostanjev les
proti gotovini, dobava april-julij.
Obvezne ponudbe z navedbo po-
staje za vagon 10.000 kg je
vposlati trdki: 1175
Vinko Vabič, Zalec
Stajersko,

A. & E. Skabernè
Najnoviše bluze za dame
Mestni trg št. 10.

:: Najnovjša izbera ::
velikonočnih in drugih
razglednic
pismenega papirja
in vseh pisarniških
in šolskih potrebščin
NARODNA KNJIGARNA
Ljubljana Prešernova ulica številka 7.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

sprejema priglasitve na

četrti 5 1/2% avstrijsko vojno posojilo

- I. Na 40letno davka prosto 5 1/2% amortizacijsko državno posojilo po ceni 92.50 kron za 100 K nom.
- II. Na davka proste 5 1/2%, 1. junija 1923 povračljive drž. zakladne liste pa po ceni 95 K za 100 K nom.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje Kranjska deželna banka tudi
hipotekarna posojila.